

JP „REGIONALNI VODOVOD CRNOGORSKO PRIMORJE” - BUDVA

**PLAN RADA
ZA 2014. GODINU**

JANUAR 2014. GODINE

PLAN RADA ZA 2014. GODINU

Izdavač:

JP „REGIONALNI VODOVOD CRNOGORSKO PRIMORJE” - BUDVA

Za izdavača:

Goran Jevrić, direktor

Lektura i korektura:

Vesna Vujović

Korica:

Skica regionalnog vodovodnog sistema

Priprema za štampu:

Marko Lipovina

Štampa:

Štamparija „OBOD” ad Cetinje

Tiraž:

200

CIP - Каталогизacija u publikaciji
Национална библиотека Црне Горе, Цетиње

ISBN 978-9940-9567-0-7
COBISS.CG-ID 24876816

SADRŽAJ

OPIS	STRANA
UVOD	5
1. PLAN RADA UPRAVNOG ODBORA	7
2. OPERATIVNI RAD RVS - UPRAVLJANJE I ODRŽAVANJE	9
2.1 PROIZVODNJA I DISTRIBUCIJA VODE	9
2.2 KONTROLA KVALITETA VODE	13
2.3 ENERGETSKA EFIKASNOST I ODRŽAVANJE RVS	22
2.4 DRUŠTVENO – ODGOVORNO POSLOVANJE	24
3. RAZVOJNE AKTIVNOSTI	31
3.1 NASTAVAK IZGRADNJE SISTEMA REGIONALNOG VODOVODA	31
3.2 IZGRADNJA NOVIH MREŽA ViK-ova	35
3.3 IZVOZ VODE I OSNIVANJE PODZONE SLOBODNE CARINSKE ZONE	36
3.4 UNAPREĐENJE TELEKOMUNIKACIONE INFRASTRUKTURE	38
3.5 UNAPREĐENJE SARADNJE SA REG. VODOVODNIM PREDUZEĆIMA IZ OKRUŽENJA	39
4. FINANSIJSKI PLAN POSLOVANJA SA PLANOM JAVNIH NABAVKI JP RVCP	41
4.1 FINANSIJSKI PLAN POSLOVANJA	41
4.2 OSNOVE PLANA NABAVKI	48
5. POSLOVNI ODNOSI SA VIK-ovima	51
6. PRAVNI, KADROVSKI I ADMINISTRATIVNI POSLOVI	55
DOKUMENTACIONA OSNOVA:	
	-Finansijski plan
	-Kalkulacija budžetskih cijena investicija

UVOD

Plan rada za 2014. godinu najvećim dijelom je determinisan aktivnostima koje su u stvari sintetički iskaz do sada izvršenih analiza u poslovanju Javnog preduzeća „Regionalni vodovod Crnogorsko Primorje“ - Budva (u daljem tekstu: JP RVCP), odnosa i problema u sektoru vodosnabdijevanja na Crnogorskom primorju, a u kontekstu postojećeg legislativnog i institucionalnog okvira koji, usljed dinamičnog ekonomskog razvoja na ovom području u zadnjih 15-ak godina, ukazuje na potrebu restrukturiranja cjelokupnog vodovodnog sektora na Crnogorskom primorju. Izgradnjom Regionalnog sistema vodosnabdijevanja konačno su stvoreni uslovi da se sva ograničenja koja su karakterisala period do njegove izgradnje i puštanja u rad eliminišu i da se racionalnom razvojnom politikom u narednih nekoliko godina cjelokupno primorje pokrije vodovodnim mrežama i time omogućiti uredno, kontinuirano i sigurno vodosnabdijevanje svih postojećih i budućih potrošača bez obzira da li se radi o domaćinstvima ili komercijalnim potrošačima. Ne manje važno od samog razvoja vodovodnog i kanalizacionog sistema nego potpuno obratno, ključni uslov za ostvarivanje tog razvoja i ekonomsku održivost ViK-ova i samog Regionalnog Vodovoda, jeste neophodnost hitne reorganizacije cjelokupnog vodovodnog sektora crnogorskog primorja koja treba da dovede do stvaranja integrisanog poslovnog sistema koji će u potpunosti pokrivati potrebe potrošača uz visok nivo svoje tehničke i uopšte ekonomske održivosti na dugi rok.

U tom smislu, kroz adekvatan vremenski okvir, treba postaviti i razraditi koncept novog, integralno i hijerarhijski ustrojenog sistema koji će počivati na redistribuciji tehničkih, finansijskih i administrativnih funkcija koje treba da budu uspostavljene kroz proces reorganizacije sektora. U tom smislu, pored internih aktivnosti usmjerenih na poboljšanje svih indikatora poslovanja JP RVCP (posebno na podizanje energetske efikasnosti i dalje aktivnosti na planu razvoja novih projekata izvoza i flaširanje vode), u narednoj godini, znatan dio aktivnosti JP RVCP treba da bude fokusiran na intezivirani kontakt sa Ministarstvom održivog razvoja i turizma, drugim ministarstvima i opštinama Crnogorskog primorja, tj. ViK-ovima, sa ciljem da se predloženi novi zakonski i institucionalni okvir poboljša, kompletira i otpočne sa njihovom implementacijom. Od posebnog je značaja da se za sve naznačene ključne aktivnosti, u kontaktu sa renomiranim međunarodnim finansijskim organizacijama (sa kojima je JP RVCP i

do sada ostvarivalo konkretnu saradnju kroz projektno finansiranje), pokuša obezbijediti ekspertska podrška za kreiranje održivog modela kroz dobijanje grantova za konsultantske usluge i, potom, obezbjeđenje povoljnih kredita za finansiranje konkretnih programa i projekata u cilju dalje optimizacije, kako JP RVCP, tako i cjelokupnog sektora vodosnabdijevanja na Crnogorskom primorju.

Saglasno gore navedenom opštem planu aktivnosti, Plan rada za 2014. godinu je strukturiran na način da slijedi navedene pravce djelovanja tj. interne aktivnosti i aktivnosti usmjerene ka stejkholderima iz poslovnog okruženja (Vlada, tj. ministarstva, opštine Crnogorskog primorja, tj. ViK-ovi, međunarodne finansijske organizacije i potencijalni investitori partneri za realizaciju razvojnih projekata). Plan sadrži, u najvećoj mogućoj mjeri, konkretne zadatke po postojećim funkcionalnim cjelinama JP RVCP (uključujući i eventualne organizacione promjene i prilagođavanja), definisane nosioce poslova kao i opis mjera i sredstava potrebnih za realizaciju istih. U tom smislu, Plan rada takođe sadrži i finansijski plan koji je podijeljen na dva osnovna dijela koji pokrivaju tekuće poslovanje i razvoj, tj. kapitalne izdatke.

Pri planiranju kapitalnih izdataka tj. investicija – uz pažljivo praćenje internih indikatora tekućeg poslovanja JP RVCP, a posebno mogućnosti eventualnog projektnog zaduživanja - posebna pažnja posvećena je ključnoj tj. strateškoj potrebi regionalnog vodovodnog sistema (u daljem tekstu: RVS), a to je maksimizacija prodaje vode kao osnovnog elementa ukupne održivosti JP RVCP. U ovom smislu, pored investicija koje se tiču završetka sjevernog kraka RVS, tj. trajnog rješenja za vodosnabdijevanje opštine Herceg-Novi i produžetka cjevovoda do Velike plaže i Ade Bojane (o ovom projektu se donosi odluka, tek onda kada bude na pomolu izgradnja turističkih objekata na ovom prostoru), od posebnog je značaja stvaranje uslova za finansiranje Projekta rekonstrukcije i proširenja vodovodnih mreža u opštinama Crnogorskog primorja (posebno u Baru, Kotoru, Herceg Novom i Tivtu), jer se implementacijom tog Projekta stvaraju uslovi za značajno povećanje količine prodane vode iz RVS. Ovu aktivnost, koja je tokom posljednjeg kvartala 2013. godine inicirana od strane JP RVCP i čija realizacija je već projektno konkretizovala neka razvojna pitanja na području opština Bar i Kotor, u budućem periodu treba pažljivo osmisliti i koordinirati sa opštinama, njihovim ViK-ovima i međunarodnim finansijskim organizacijama, pri čemu posebnu pažnju treba posvetiti nivou involviranosti tj. kompetencija JP RVCP koje bi trebalo da bude Jedinica za implementaciju ovakvog projekta.

Na kraju, od ključne je važnosti činjenica koju ističemo da između osnovnih aktivnosti JP RVCP postoji snažna interakcija i da rezultati postignuti u svakoj pojedinačnoj aktivnosti utiču na sve ostale. Povećanje prodaje i naplate, kao rezultat mjera usmjerenih na reorganizaciju sektora, povećava kreditnu sposobnost za kapitalne izdatke koji, opet, donose dalje povećanje prodaje i prihoda JP RVCP. U istom pravcu djeluje i povećanje energetske efikasnosti ili postizanje aranžmana za izvoz ili/i flaširanje vode.

1. PLAN RADA UPRAVNOG ODBORA

Permanentna aktivnost i posebna pažnja Upravnog odbora u toku 2014. godine biće usmjerena na dva suštinska segmenta: oblast redovnog rada, poslovanja i funkcionisanja JP RVCP i realizaciju planiranih investicija. Upravni odbor će intenzivno pratiti rad JP RVCP, osmišljavati i voditi poslovnu politiku u smjeru njegovog razvoja, ublažavanja negativnih efekata ekonomske krize, prevazilaženja problema u poslovnim odnosima sa korisnicima usluga i otklanjanja drugih smetnji koje otežavaju poslovanje JP RVCP.

Iniciraće redefinisane poslovnih odnosa u pružanju usluga vodosnabdijevanja iz RVS sa ciljem da se obezbijedi stalna isporuka vode i opštinama u kojima se lokalna vodovodna preduzeća neopravdano protive tome. Osim toga, preispitaće cjenovnu politiku i utvrditi nove cijene za periodične isporuke vode, a donijeće i odgovarajuće odluke u cilju naplate duga za isporučenu vodu iz RVS.

Odlukama o korišćenju sredstava, raspolaganju imovinom, raspodjeli dobiti i pokriću gubitaka će se nastojati obezbijediti održivo poslovanje u uslovima globalne ekonomske krize. I dalje će se vršiti redukcija troškova JP RVCP i utvrdiće se nove mjere na planu racionalnog poslovanja, ušteda i poboljšanja tekuće likvidnosti.

Odlučivaće se i o planiranom investicionom i tekućem održavanju RVS. Razmatraće se informacije direktora o poslovanju JP RVCP između sjednica UO, Izvještaj o radu i finansijski izvještaj (završni račun) za tekuću godinu.

Donijeće se planovi JP RVCP za narednu godinu (Plan rada, Plan javnih nabavki, Finansijski plan i dr.), opšti i drugi akti od značaja za poslovanje i zaposlene.

Razmatraće se predlozi ugovorne dokumentacije i donositi odluke u vezi sa istom.

Nastaviće se započete aktivnosti na restrukturiranju JP RVCP u privredno društvo i donijeti adekvatne odluke u vezi sa tim.

Upravni odbor će na profesionalan, principijelan, odgovoran i temeljan način razmatrati planirane razvojne aktivnosti.

Odlučivaće o predstojećim investicijama na izgradnji RVS (izgradnja infrastrukture za trajno vodosnabdijevanje opštine Heceg Novi, prekidne komore Prijedor 2 kod Budve i novih distribucionih odvojaka za Bar, Budvu, Kotor i Tivat, produžetak cjevovoda u Ulcinju do Velike plaže i Ade Bojane i dr.). Donosiće i druge investicione odluke.

Poslovna politika će biti i dalje usmjerena na reformu vodovodnog sektora, kao i na implementaciju projekata za izvoz vode.

Upravni odbor će raspravljati i odlučivati i o drugim o bitnim pitanjima iz svog djelokruga.

2. OPERATIVNI RAD RVS -UPRAVLJANJE I ODRŽAVANJE

2.1 PROIZVODNJA I DISTRIBUCIJA VODE

Javno preduzeće „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje”, kroz operativni rad RVS, obezbjeđuje proizvodnju, distribuciju i isporuku vode opštinama Crnogorskog primorja preko javnih preduzeća zaduženih za vodosnabdijevanje primorskih opština, odnosno VIK-ova. U narednoj 2014. godini, ovo preduzeće planira sljedeće aktivnosti iz oblasti vodosnabdijevanja Crnogorskog primorja:

- aktivnosti na kontinuiranom vodosnabdijevanju Crnogorskog primorja kvalitetnom vodom za piće i aktivnosti na tehničkom održavanju objekata regionalnog vodovoda;
- izrada potrebne dokumentacije i izvođenje radova potrebnih za priključenje Opštine Herceg Novi na RVS;
- aktivnosti potrebne za izgradnju novih distribucionih odvojaka na RVS;
- usaglašavanje i potpisivanje novih ugovora između JP RVCP i JP ViK-ovima za 2014. godinu.

Pored navedenog planira se sprovođenje redovnih aktivnosti investicionog i tekućeg održavanja RVS neophodnih za njegovo funkiconisanje.

Vodosnabdijevanje opština Crnogorskog primorja

Tokom 2014. godine, kao i u prethodnom periodu, obezbijediće se snabdijevanje opština Crnogorskog primorja higijenski ispravnom vodom za piće, u potrebnim količinama, zadovoljavajućeg kvaliteta, sa potrebnim pritiskom tokom cijelog dana. Ovim načinom vodosnabdjevanja će se, kao i u prethodnom periodu, na područjima Crnogorskog primorja, koja se dopunski snabdijevaju vodom sa regionalnog vodovodnog sistema, ostvariti potrebni preduslovi za razvoj turizma kao osnovne privredne grane koja dominantno utiče na progres i sveukupni razvoj opština na Crnogorskom primorju.

Navedeno podrazumijeva da se u narednom periodu poseban akcenat stavlja na činjenicu da rezidencijalno stanovništvo, ali i turisti, koriste vodu za piće bez promijenjenog ukusa – „nezaslanjenu“ vodu. „Zaslanjena“ voda se do sada pojavljivala u ljetnjem periodu, pa čak i tokom zimskog perioda kada su padavine bile ispod prosjeka, u opštinama Tivat (izvorište Plavda), Kotor (izvorišta Škurda i Orahovac) i Ulcinj (izvorište Lisna Bori), dakle izvorištima kojima upravljaju

lokalna vodovodna preduzeća.. Izvorište Lisna Bori pored zaslanjenja ima i povećan sadržaj teških metala, gvožđa, mangana, aluminijuma, silicijuma, nikla, berilijuma, kao i policikličnih aromatičnih ugljovodonika u odnosu na maksimalnu dozvoljenu koncentraciju (po rezultatima istraživanja koje je uradila Svjetska banka).

Uvažavajući činjenicu da je turizam glavna privredna grana u opštinama na Crnogorskom primorju, nije potrebno dodatno elaborirati nužnost obezbjeđivanja kvalitetne vode za piće, posebno uvažavajući činjenicu da je Svjetska zdravstvena organizacija, vodosnabdijevanje i kvalitet vode za piće uvrstila u 12 osnovnih parametara koji opredjeljuju kvalitet života stanovništva u jednoj državi.

Način proizvodnje, distribucija i isporuka vode iz RVS će se odvijati kao i u prethodnom periodu. Voda se distribuira pumpanjem iz izvorišta Bolje sestre, gdje se vrši i dezinfekcija vode putem UV zračenja, zatim preko prekidne komore Bolje sestre, dijelom kopnenom, dijelom podvodnom dionicom, prebacuje u crpni bazen na pumpnoj stanici Reljići. Sa pumpne stanice Reljići voda se dalje distribuira, takođe pumpanjem, cjevovodom koji prolazi kroz hidro-tehnički tunel Sozina do rezervoara Đurmani, koji se nalazi na obalnom dijelu, gdje se vrši hlorisanje vode prije distribuiranja u sjeverni, odnosno južni krak RVS. Sjevernim krakom RVS, od rezervoara Đurmani do Herceg Novog, se snabdijevaju opštine Budva, Kotor i Tivat preko distribucionih odvojaka, kao i Herceg Novi koji koristi dio regionalnog vodovoda za snabdijevanje dijela opštine Herceg Novi od avgusta 2013. godine kada je realizovan program privremenog povezivanja opštine Herceg Novi na RVS, korišćenjem dijela RVS i dijela vodovodnog sistema JP ViK Tivat. Sa južnog kraka RVS, od rezervoara Đurmani do Ulcinja, se snabdijevaju opštine Bar i Ulcinj. Na regionalnom vodovodu je izgrađeno ukupno 17 distribucionih odvojaka, a opštine Crnogorskog primorja do 2013. godine su bile pripremljene, tj. osposobljene da preuzmu vodu iz regionalnog vodovoda samo sa 9 distribucionih odvojaka i na ovom pitanju treba posebno insistirati, kako sa nivoa Vlade Crne Gore i resornog Ministarstva održivog razvoja i turizma, tako i od strane JP RVCP, jer je nedopustivo da i pored realizovanja ovako tehnološki kompleksnog infrastrukturnog projekta, u pojedinim opštinama na Crnogorskom primorju postoje naselja koja uopšte nijesu povezana ne samo na RVS, već uopšte ne postoji lokalna vodovodna mreža, iako RVS prolazi upravo kroz ta naselja.

Najdrastičniji primjer neizgrađene infrastrukture lokalnih vodovodnih mreža je naselje Dobre Vode u opštini Bar koje ima nekoliko hiljada

izgrađenih objekata bez izgrađenog sistema javnog vodosnabdjevanja, bez obzira na činjenicu da je izgrađen distribucionni odvojak sa regionalnog vodovodnog sistema za to područje još 2010. godine. U 2014. godini je neophodno inicirati aktivnosti koje je potrebno da uradi Opština Bar na planu osposobljavanja lokalne vodovodne mreže za preuzimanje vode iz regionalnog vodovoda na distribucionom odvojkju Utjeha (Dobre vode), kako bi se stvorili uslovi da značajan broj lokalnog stanovništva, ali i turista, budu u prilici da imaju uredno i adekvatno vodosnadbijevanje.

Stoga, JP RVCP u 2014. godini planira povećanje broja distribucionih odvojaka sa kojih će se distribuirati voda iz RVS u opštine Crnogorskog primorja iniciranjem potrebnih aktivnosti sa rukovodstvima primorskih opština, koje su preduslov za realizaciju projekata od strane lokalnih vodovodnih preduzeća za preuzimanje vode iz RVS, kao što su izgradnja potrebnih distribucionih rezervoara i nedostajuće distribucione mreže kroz naselja kao sastavnih dijelova vodovodnih sistema ViK-ova.

Na tom polju proširenja mogućnosti plasmana vode iz RVS lokalnim vodovodnim sistemima, planira se saradnja sa lokalnim vodovodima na projektnoj dokumentaciji i izvođenje potrebnih objekata u cilju osposobljavanja lokalnih vodovoda za prihvatanje dodatnih količina vode iz RVS za opštine Kotor, Budva, Bar i Herceg Novi. Već je navedeno da se za 2014. godinu planira početak aktivnosti na priključenju opštine Herceg Novi na RVS, a i povećanje količina vode koje se isporučuju za Bar, Kotor na postojećim odvojcima.

Aktivnosti na planiranju, projektovanju i izgradnji distribucionih odvojaka po primorskim opštinama vršile su se u saradnji sa primorskim opštinama. Distribucionni odvojeci su izgrađeni na lokacijama gdje su bili najpotrebniji primorskim opštinama, a lokaciju istih su upravo i kreirale same opštine prilikom građenja RVS.

U međuvremenu, dijelom zbog povećane izgradnje na područjima koja ne gravitiraju postojećim distribucionim odvojcima regionalnog vodovoda, ukazala se potreba i za aktiviranjem novih distribucionih odvojaka.

Planira se nastavak aktivnosti započetih u 2013. godini oko realizacije planiranog distribucionog odvojka za lokaciju Kraljičina plaža usljed najave početka značajne turističke investicije na datoj lokaciji.

U 2013. godini isporuke vode primorskim opštinama vršene su po ugovorima zaključenim 2011. godine, u kojima su definisane količine, tehnički uslovi za isporuke i cijene za isporučenu vodu. Iako je ovo pitanje detaljno elaborirano u Izvještaju o radu JP RVCP za 2013.

godinu, potrebno je i ovdje konstatovati da su ViK-ovi (sa izuzetkom Tivta) tokom 2013. godine preuzeli znatno manje količine vode od ugovorom definisanih minimalnih količina vode koji su trebali preuzeti iz RVS.

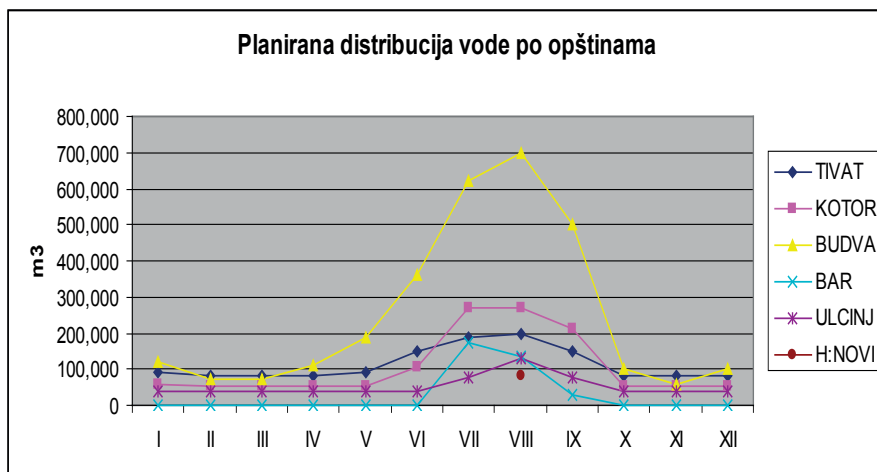
U 2014. godini je potrebno uspostaviti nove, realne i održive odnose izmedju JP RVCP i JP ViK-ova na osnovu kojih će se uspostaviti novi ugovorni odnosi, što mora predstavljati jedan od prioriteta za menadžment ovog JP RVCP.

Upravljanje sistemom će se, kao i do sada, odvijati preko SCADA – sistem automatskog upravljanja sa dvije upravljačke jedinice, jedna na izvorištu Bolje sestre i druga na pumpnoj stanici Budva. Ovakav način rada omogućava maksimalnu kontrolu sigurnosti u vodosnabdijevanju, spremnost da se u najkraćem vremenu izađe u susret potrebama lokalnih vodovodnih preduzeća isporučujući im željene količine vode.

U tabeli koja slijedi, data je planirana potrošnja vode po opštinama Crnogorskog primorja, sa planiranim mjesečnim iznosima pojedinačno za svaku opštinu, izražena u m³. Data je i ukupna planirana potrošnja za sve opštine na mjesečnom i godišnjem nivou, kao i ukupna količina vode koja se planira distribuirati ViK-ovima tokom 2014.godine.

Tabela 1 - Planirana distribucija vode opštinama Crnogorskog primorja u 2014. godini

OPŠTINA	jan	feb	mart	april	maj	juni	juli	avg	sept	okt	nov	dec	Ukupno 2014
TIVAT	75,000	60,000	65,000	120,000	130,000	140,000	180,000	205,000	160,000	140,000	80,000	80,000	1,435,000
KOTOR	55,000	55,000	55,000	60,000	80,000	140,000	260,000	260,000	230,000	55,000	55,000	80,000	1,385,000
BUDVA	135,000	70,000	70,000	110,000	195,000	360,000	620,000	800,000	500,000	123,000	82,000	100,000	3,165,000
BAR	0	0	0	0	0	0	155,000	123,000	25,000	0	0	0	303,000
ULCINJ	38,880	38,880	38,880	38,880	38,880	38,880	64,800	103,680	64,800	38,880	38,880	38,880	583,200
H:NOVI								80,000					80,000
UKUPNO	323,880	223,880	248,880	358,880	453,880	643,880	1,239,800	1,531,680	979,800	381,880	265,880	298,880	6,951,200

Dakle, na osnovu sadašnjih procjena zasnovanih na realnim parametrima koji se odnose na plasman vode u 2013. godinu i razgovorima koji se trenutno vode sa ViK-ovima, može se projektovati plasman vode za 2014. godinu kako je to prezentovano u tabeli 1. Iz koje se zaključuje da je plasman vode iz RVS lokalnim vodovodima planiran u ukupnim količinama vode za sve primorske gradove za 2014. godinu u količini od 6.951.200 m³.

2.2 KONTROLA KVALITETA VODE

Kontrola higijenske ispravnosti vode za piće

Kontrola ispravnosti vode za piće se u okviru laboratorije koja se nalazi na samom izvoru Bolje sestre vrši svakodnevno kako bi se potrošačima na Crnogorskom primorju obezbijedila kvalitetna voda za piće. Osnovni zakonski akti na osnovu kojih se sprovodi kontrola higijenske ispravnosti vode za piće su:

- 1- Zakon o vodama („Službeni list RCG”, br. 27/2007 od 17.05.2007. godine);
- 2- Zakon o zdravstvenoj zaštiti („Službeni list RCG”, br. 39/2004 od 9.06.2004. godine);
- 3- Uredba o klasifikaciji i kategorizaciji voda (Službeni list RCG”, br. 2/2007 od 29.10.2007. godine);
- 4- Pravilnik o bližim zahtjevima koje u pogledu bezbjednosti treba da ispunjava voda za piće („Službeni list RCG“, br. 24/2012);

- 5- Pravilnik o higijenskoj ispravnosti vode za piće („Službeni list RCG br. 42/98);
- 6- Program sistematskog ispitivanja kvaliteta vode na vodozahvatima i javnim kupalištima („Službeni list RCG“, br. 13/00);
- 7- Godišnji program sistematskog ispitivanja kvaliteta voda („Službeni list RCG“, br. 27/07);
- 8- Odluka o određivanju izvorišta namijenjenih za regionalno i javno vodosnabdijevanje i utvrđivanju njihovih granica („Službeni list RCG“, br. 36/08).

Zakon o vodama je osnovni sektorski zakon koji reguliše tri fundamentalne oblasti vodoprivrede: zaštita voda, zaštita od štetnog dejstva voda i korišćenje voda kroz integralno upravljanje vodama. Zakon o vodama se usaglašava sa zakonodavstvom Evropske Unije i ratifikovanim međunarodnim konvencijama i deklaracijama.

Uredbom o klasifikaciji i kategorizaciji voda utvrđuje se upotrebljivost vode za određene namjene, (piće, kupanje, ribolov), vrši se opšta podjela voda u klase i određuju se osnovni pokazatelji i granice njihovih dozvoljenih vrijednosti za pojedine namjene.

U cilju zaštite, korišćenja i upotrebe površinskih i podzemnih voda, kao i radi praćenja kvaliteta voda, predviđeno je sistematsko ispitivanje kvaliteta i kvantiteta voda kroz: „Program sistematskog ispitivanja kvantiteta i kvaliteta vode na vodozahvatima (zone sanitarne zaštite) i javnim kupalištima“.

Ministarstvo nadležno za poslove vodoprivrede, uz prethodno mišljenje ministarstva nadležnog za poslove zaštite životne sredine, donosi programe po kome se sprovodi sistematsko ispitivanje voda. Vlada usvaja programe ispitivanja, a sprovode ih Agencija za zaštitu životne sredine, Hidrometeorološki zavod i CETI.

Prema Zakonu o zdravstvenoj zaštiti, član 49, Institut za javno zdravlje je jedina visokospecijalizovana zdravstvena ustanova u Crnoj Gori čija je djelatnost usmjerena na očuvanje i unapređenje zdravlja svih građana. Dakle, Institut za javno zdravlje predlaže i sprovodi mjere za zaštitu i promociju zdravlja, a naročito u pogledu kontrole zdravstvene ispravnosti životnih namirnica, predmeta za opštu upotrebu, vode za piće, čvrstih i otpadnih materija, buke i zagađivanja vazduha.

Pored Instituta za javno zdravlje, ovlašćenog da vrši kontrolu ispravnosti vode, ispitivanje higijenske ispravnosti vode za piće sa gradskog vodovoda, realizuju i druge javne zdravstvene ustanove.

Navedenom Uredbom o klasifikaciji i kategorizaciji voda, Programom sistematskog ispitivanja kvaliteta vode na vodozahvatima i javnim kupalištima i Pravilnikom o bližim zahtjevima koje u pogledu bezbjednosti treba da ispunjava voda za piće, Pravilnikom o higijenskoj ispravnosti vode za piće, određuju se fizičko-hemijski, mikrobiološki i biološki parametri, čije je praćenje potrebno sprovoditi, tj. kontrolisati u cilju adekvatnog upravljanja kvalitetom vode za piće. U zavisnosti od broja stanovnika koji se snabdijevaju vodom, odnosno ekvivalentnih stanovnika, određuje se mjesečni, odnosno godišnji broj uzoraka, mjesta i dinamika uzorkovanja, na vodozahvatima i mjestima isporuke vode kao i vrste analiza: osnovne (A), periodične - proširene (B), kompletne analize koje se rade za nove zahvate vode, pri uključivanju ili ponovnom uključivanju u rad sistema.

Odlukom o određivanju izvorišta namijenjenih za regionalno i javno vodosnabdijevanje, izvorište Bolje sestre je određeno kao izvorište za javno snabdijevanje Crnogorskog primorja.

Kao i do sada, ispitivanje kvaliteta vode će se odvijati na dva nivoa, od strane naše laboratorije na izvorištu Bolje sestre, i od strane ovlašćenih institucija. Izbor ovlašćene institucije za ispitivanje kvaliteta vode za piće će se odrediti tenderskom procedurom koja je realizovana krajem 2013. godine, što je obaveza koju će JP RVCP nastaviti i tokom 2014. godine. U našoj laboratoriji se vrši osnovna analiza kvaliteta vode, dok će ovlašćena institucija vršiti ispitivanje osnovnih, periodičnih i potpunih analiza.

Laboratorija za ispitivanje kvaliteta vode za piće na izvorištu Bolje sestre, svakodnevno prati kvalitet sirove vode prije UV tretmana, mjerenjem fizičkih parametara (elektroprovodljivosti, pH vrednosti, boje, mutnoće, spektralnih apsorpcionih koeficijenata), određivanjem sadržaja kiseonika i biohemijske potrošnje kiseonika nakon pet dana. Svakodnevno se prati kvalitet vode i nakon tretmana UV dezinfekcijom. Tokom 2014. godine planira se i ispitivanje organskih parametara spektrofotometrijskim određivanjem anjonskih detergenata i fenola.

Dakle, kao što je navedeno, krajem 2013. godine, na osnovu Zakona o javnim nabavkama (Sl.list, br.42/11), 11.12.2013.g. JP „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje” Budva je objavilo Zahtjev za dostavljanje ponuda šopingom za usluge Ispitivanja kvaliteta pijaće vode, a u skladu

sa Pravilnikom o bližim zahtjevima koje u pogledu bezbjednosti treba da ispunjava voda za piće (Sl.list CG, br.24/2012). Usluge ispitivanje kvaliteta pijaće vode podrazumijevaju uzorkovanje i analizu fizičko-hemijskih parametara i mikrobioloških parametara, uključujući troškove izlaska na teren, uzorkovanja i transporta na relaciji vodoizvoriste Bolje sestre - Ulcinj - Tivat. Ponuđači su dostavljali ponude za jedinično uzorkovanje i ispitivanje svakog pojedinačnog parametra, a ugovor će se realizovati tokom 2014. godine, do iznosa procijenjene vrijednosti nabavke. Pravo učešća su imale laboratorije koje posjeduju Sertifikat o akreditaciji u skladu sa Zakonom o vodama. U Planu javnih nabavki J.P. RVCP za 2014. godinu će takođe biti predviđena procedura za realizaciju pružanja usluga kontrolisanja vode za piće, u skladu sa zakonskom regulativom, u iznosu od 40.000 Eura. Predviđa se mjesčno vršenje osnovne analize i dva puta godišnje proširene analize, a u toku ljetnih mjeseci učestalije kontrolisanje mikrobioloških parametara.

Izvještavanje o kvalitetu vode

Pravovremeno, redovno izvještavanje o kvalitetu vode koja se ispituje je zahtjev poslodavca, a prije svega krajnjih korisnika. Kvalitet i izradu izveštaja, kao i njihovo dalje administrativno procesuiranje u štampanoj i elektronskoj kopiji tokom 2014. godine treba uskladiti sa akreditacionim zahtjevima.

Rezultati monitoringa kvaliteta vode su konačna provjera da preventivne mere koje su primijenjene, uspješno funkcionišu u smislu kvalitetnog održavanja regionalnog vodovodnog sistema.

Operativna kontrola

I u 2014. godini sprovodiće se operativna kontrola na svim nivoima, da bi se osigurao zahtijevani kvalitet vode. Preduslov za održavanje higijenski ispravne vode za piće je:

1. Čišćenje izvorišta
2. Čišćenje komora rezervoara
3. Ispiranje cjevovoda
4. Čišćenje objekata i oko objekata

Sanitarno-higijenska zaštita rezervoara vode i održavanje distributivnog sistema

Održavanje RVS podrazumijeva i ispiranja rezervoara ili trase cevovoda, sve dok se eventualne naslage zbog dugotrajnog stajanja vode u cijevima ne „isperu“ većom količinom vode, i mutnoća ne eliminiše, nakon čega se ponovo vrši ispiranje tog dijela sistema sve dok interne analize laboratorije ne potvrde zadovoljavajući kvalitet vode prema važećem Pravilniku o kvalitetu vode za piće. Nakon toga se pristupa proširenoj analizi kvaliteta vode od strane eksterne laboratorije, nakon čijih dobijenih rezultata o ispravnom kvalitetu, se pristupa otpočinjanju distribucije vode ViK-ovima, tj. krajnjim potrošačima.

Etaloniranje instrumenata

Za 2014. godinu planirano je etaloniranje opreme od strane firme akreditovane za etaloniranje i validaciju instrumenata po standardu ISO IEC 17025. Kontrola i kalibracija (etaloniranje) mjerila je veoma važan postupak u prevenciji grešaka koje mogu nastati upotrebom ovih mjerila. Mjerni uređaji u pogledu kalibracije, odnosno baždarenja, treba da ispunjavaju uslove utvrđene zakonom kojim je uređena metrologija (Zakon o metrologiji „*Službeni list RCG*“, broj 44/05). Potreban nam je kalibracioni sertifikat, kao laboratoriji koja je u akreditacionoj pripremi.

Redovna godišnja nabavka pribora i hemikalija

Zbog osjetljivosti analitičkih metoda reagense i hemikalije će se i tokom 2014.godine nabavljati u manjim količinama, zbog kratkotrajnog roka trajanja i njihove moguće disocijacije.

Hlorna stanica

Tokom 2014. godine planira se servisiranje i održavanje hlorne stanice kao i realizacija dodatne obuke osoblja JP RVCP koje radi na tom zahtjevnom i odgovornom poslu. Nakon toga će se, tokom 2014.godine, pristupiti izradi novih procedura, uputstava i planova za održavanje sistema za hlorisanje.

Razvoj sistema upravljanja kvalitetom i razvoj sistema upravljanja rizicima

Tokom 2014. godine planira se uvođenje procesa standardizacije kvaliteta usluga kroz sistem upravljanja kvalitetom, a u cilju implementiranja odgovarajućih standarda u svim organizacionim djelovima JP RVCP, u cilju davanja doprinosa u zaštiti okoline kontrolisanjem uticaja svojih aktivnosti, proizvoda i usluga na okolinu.

U tom smislu, predstoji obaveza implementacije sve strožijeg zakonodavstva koje se priprema zbog sve izraženije brige zainteresovanih strana za pitanja zaštite okoline i održivog razvoja, prema standardu ISO 9001 i ISO 14001.

ISO 9001 je međunarodni standard koji sadrži zahtjeve za sistem upravljanja kvalitetom u poslovnoj organizaciji, koji organizacija mora ispuniti da bi uskladila svoje poslovanje sa međunarodno priznatim normama.

ISO 14001 je sistem upravljanja zaštitom životne sredine koji omogućava organizaciji bilo koje veličine da: identifikuje i kontroliše uticaj svojih aktivnosti, proizvoda i usluga na životnu sredinu, poboljša odnos prema životnoj sredini, implementira sistematski pristup kojim će postizati ciljeve koji se odnose na zaštitu životne sredine i obezbijedi dokaz da je postigla postavljene ciljeve. Uvođenje ovog standarda bi bilo višestruko korisno, posebno sa stanovišta činjenice da se izvorište „Bolje sestre“, kao i dio cjevovoda, nalaze u zoni Nacionalnog parka Skadarsko jezero.

Na osnovu Zakona o bezbjednosti hrane („Službeni list RCG”, br. 14/07 od 21.12.2007, 40/11 od 08.08.2011.) Član 46, subjekat u poslovanju s hranom ili hranom za životinje koji obavlja djelatnost proizvodnje i prometa hrane ili hrane za životinje, dužan je da uspostavi, održava i kontinuirano primjenjuje postupke koji se zasnivaju na HACCP principima.

HACCP je skraćenica od engleskih riječi koje znače – analiza opasnosti i kritične kontrolne tačke. Ovaj standard predstavlja logičan, naučno zasnovan sistem kontrole procesa proizvodnje i distribucije prehrambenih proizvoda u koje spada i voda za piće.

HACCP je preventivni sistem upravljanja rizicima u proizvodnji hrane, a voda je najznačajnija održiva životna namirnica. JP „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“ je prepoznao sistem upravljanja rizikom

u proizvodnji vode, tako da će preventivno djelovati, identifikovati opasnosti koje se mogu javiti, procijeniti rizik za zdravlje potrošača i primijeniti mjere za stavljanje pod kontrolu uvođenjem HACCP sistema u proizvodnji hrane tj. vode.

HACCP prati konkretne opasnosti koje su prisutne u proizvodnji i distribuciji vode do krajnjih korisnika - biološke, hemijske i fizičke, koje mogu imati negativne posljedice na bezbjednost vode i njihov mogući uticaj na zdravlje potrošača kao krajnjeg korisnika.

On praktično omogućava:

- identifikaciju i procjenu svih opasnosti i rizika u fazama procesa proizvodnje i distribucije vode za piće;
- određivanje neophodnih mjera za njihovu prevenciju i kontrolu;
- sigurnost da će te mjere biti uspješno sprovedene.

HACCP je priznat od strane WHO kao najefikasnije sredstvo u kontroli bolesti izazvanih hranom. Uslovi koji se moraju ispuniti da bi se pristupilo uvođenju HACCP standarda su:

- razrada značaja i bezbjednosti vode za piće;
- identifikacija mogućih opasnosti po vodu;
- poštovanje zakonskih regulativa;
- odgovarajući infrastrukturni elementi;
- uvođenje dokumentovanog sistema nadzora;
- osposobljavanje kadrova.

Tradicionalne preventivne mjere, koje će JP RVCP i tokom 2014. godine u cjelosti implementirati za kontrolu kvaliteta vode i upravljanje rizicima, su ugrađene u određeni broj barijera, uključujući tu:

- (1) Upravljanje izvorima i zaštita izvora vode;
- (2) Fizička i sanitarno-higijenska zaštita rezervoara vode;
- (3) Prečišćavanje;
- (4) Dezinfekcija;
- (5) Zaštita i održavanje distributivnog sistema.

Akreditacija laboratorijskih aktivnosti

Laboratorija JP RVCP je jedan od najvažnijih dijelova našeg sistema, jer se u njoj analizira kvalitet sirove vode, vode nakon dezinfekcija i sa distributivnih tačaka RVS, sve do potrošača.

Laboratorija ima za cilj uvođenje sistema menadžmenta kvalitetom (Quality Management System – QMS) u skladu sa zahtjevima standarda MEST ISO 17025. Tokom 2014. godine biće podnjet zahtev za prvu

internu kontrolu po akreditacionim zahtjevima za standard ISO – 17025, čime će se od Akreditacionog tijela Crne Gore, dobiti potvrda kvaliteta rada laboratorije. Ispunjavanjem visokih kriterijuma koje ATCG postavlja biće dostignut viši nivo rada u laboratoriji JP RVCP, sve u cilju boljeg i cjelovitijeg praćenja kvaliteta vode koja se distribuira iz RVS. U JP RVCP se već realizuju aktivnosti na planu izrade potrebnih dokumenata: propisivanju određenih postupaka rada, odnosno procedura rutinskog (preventivnog) održavanja i redovnog kalibrisanja svih laboratorijskih mjernih instrumenata.

Tokom 2014. godine će biti pripremljeni i statistički parametri koji su osnov za izradu i predaju izvještaja o validaciji kalibracionih metoda hemijskih analiza kao zahtjev QMS-a u laboratorijama.

Poboljšanje sanitarne zaštite izvorišta

U Konačnom izvještaju o tehničkom pregledu izvedenih radova na izgradnji Regionalnog vodovodnog sistema za Crnogorsko primorje, koji je prethodio izdavanju Upotrebne dozvole za objekte Regionalnog vodovoda, u stavu II Pregleda izvedenih radova konstatovano je sljedeće: „Veoma je rijedak slučaj i kod manje značajnih objekata da je zahvatna građevina otvorena i nezaštićena od spoljnog uticaja. Mišljenja sam da zahvatnu građevinu treba obavezno natkriti nekom odgovarajućom konstrukcijom prilagođenom tipu zahvata kako bi se izbjegli zdravstveni, psihološki i vizuelni problemi i efekti.“

Obzirom na kompleksnost pitanja o natkrivanju vodozahvata, jer projektnom i važećom revidovanom dokumentacijom nije bilo obuhvaćeno i predloženo, a prijedlogom izvjestioca za tehnički prijem predloženo, to će se u toku 2014. godine, prije donošenja konačne odluke, angažovati konsultantska kuća koja će uzeti u obzir sve gore navedene aspekte vezane za zaštitu vodoizvorišta kao i za postojeće uspostavljeno stanje biodiverziteta, uzimajući u obzir odličan dosadašnji kvalitet vode na vodozahvatu, kao i uspostavljene direktive EU i praksu u zemljama okruženja.

Rad na unapređenju i sprovođenju zakonske regulative iz oblasti voda

U Zakonu o vodama („Sl.list RCG“, br.27/07, 73/10, 32/11, 47/11) i njegovim podzakonskim aktima:

- Pravilnik o bližem sastavu i sadržaju vodne infrastrukture („Sl. list RCG“, br.11/11)
- Pravilnik o načinu i postupku mjerenja količina vode na vodozahvatu („Sl.list RCG“, br.24/10)
- Pravilnik o bližim uslovima koje treba da ispunjavaju pravna lica koja vrše ispitivanja kvaliteta voda („Sl.list RCG“, br.66/12)
- Pravilnik o sadržaju zahtjeva i dokumentaciji za izdavanje vodnih akata, načinu i uslovima za obavezno oglašavanje u postupku utvrđivanja vodnih uslova i sadržaju vodnih akata („Sl.list RCG“, br. 7/08)
- Program sistematskog ispitivanja kvaliteta vode na vodozahvatima (zone sanitarne zaštite) i javnim kupalištima („Sl.list RCG“, br.13/00)
- Program sistematskog ispitivanja kvantiteta i kvaliteta površinskih i podzemnih voda za 2013. god. („Sl.list RCG“, br.20/13)
- Uredba o načinu kategorizacije i kategorijam vodnih objekata i njihovom davanju na upravljanje i održavanje („Sl.list RCG“, br.15/08)
- Uredba o klasifikaciji i kategorizaciji površinskih i podzemnih voda („Sl.list RCG“, br.2/07)
- Uredba o sadržaju i načinu vođenja vodnog informacionog sistema („Sl.list RCG“, br.33/08)
- Odluka o određivanju izvorišta namijenjenih za regionalno vodosnabdijevanje (javnim vodovodom) i utvrđivanje njihovih granica („Sl. List RCG“, br.36/08)

kao i u Pravilniku o bližim zahtjevima koje u pogledu bezbjednosti treba da ispunjava voda za piće („Sl.list RCG“, br.24/12), kao podzakonskom aktu Zakona o bezbjednosti hrane („Sl.list RCG“, br.14/07) definisana su sva važna pitanja i obaveze koje treba realizovati od strane jasno definisanih institucija u cilju praćenja kvaliteta i kvantiteta voda i načina uzorkovanja vode za piće.

Iako to možda nije pitanje koje direktno treba da bude u opisu djelatnosti našeg JP, ipak je zbog sektorskog međusobnog prožimanja, a samim tim i uticaja, neophodno sagledati činjenicu da li sve institucije, počevši od pojedinih ViK-ova, ali i nadležnih institucija kao što su Uprava za vode, Hidrometeorološki zavod, JU Institut za javno zdravlje i JU Domovi zdravlja, kao i druge institucije, realizuju u cjelosti svoje obaveze koje gore navedena akta propisuju.

Stoga, cijenimo nužnim da u cilju zaštite životne sredine, kvaliteta života građana i poštovanja zakona Crne Gore, nadležni organi još jednom sagledaju potrebu sprovođenja i realizacije postupaka jasno definisanih u postojećim Pravilnicima, Programima, Uredbama i Odlukama, ali i eventualno sagledaju potrebu njihovog ažuriranja u cilju uspostavljanja mehanizama za apsolutnu mjerljivost realizovanja zakonom definisanih obaveza, kako od strane svih ViK-ova (ne samo na Crnogorskom primorju), tako i od strane institucija sistema kao što su JU Institut za javno zdravlje, HMZ Podgorica, Uprava za vode. Ovdje je neophodno dati akcenat i na činjenicu da zakonska rješenja pojedinim lokalnim vodovodima dozvoljava miješanje vode iz lokalnih izvorišta koja često ne zadovoljavaju zakonske granice u pogledu koncentracije hlorida sa vodovom iz regionalnog vodovodnog sistema i na taj način vještački umanjuju koncentraciju hlorida kako bi se uklopila u važeće propise. JP RVCP smatra da se analize vode moraju prevashodno vršiti na izvorištima i da se u vodovodni sistem može upuštati samo voda koja zadovoljava sve propisane karakteristike, te da se nakon toga treba kontrolisati kvalitet vode na potrošačkim mjestima kako bi se iskontrolisalo i stanje vodovodnog sistema.

2.3 ENERGETSKA EFIKASNOST I ODRŽAVANJE RVS

Energetska efikasnost RVS

S obzirom da se transport vode u RVS vrši putem faznog pumpanja, tj prepumpavanja vode pomoću 4 pumpne stanice instalisane snage od 7.0 MW, to je jasno da se za transport vode do krajnjih korisnika troši značajna količina električne energije koja je neophodna za pokretanje instalisanih pumpnih agregata. Dovoljno je reći da su se troškovi električne energije u ljetnim mjesecima 2013. godine krećali od 60.000 do 95.000 Eura, zavisno od potražnje za vodom. Imajući u vidu značajna sredstva koja se izdvajaju za troškove električne energije na godišnjem nivou, za 2014. godinu planiramo realizovati sledeće aktivnosti:

- Nastavak aktivnosti na usaglašavanju rada pumpnih agregata sa uslovima tarifiranja električne energije od strane Elektroprivrede Crne Gore.

Radni režim pumnih agregata će se i dalje prilagođavati na dnevnom nivou, u zavisnosti od najavljene potrebe za vodom od strane ViK-ova, na način da se što veći dio rada RVS vrši

u noćnoj smjeni kada je cijena električne energije znatno niža i kada se ne vrše obračuni troškova distribucije i gubitaka u elektro-mreži. Ovaj režim je najistaknutiji u zimskom periodu, kada je potražnja za vodom snižena, i kada je radni režim pumpnih agregata prilagođen ekskluzivno za rad u noćnoj smjeni. Za potrošnju do 150 l/sec dozvoljen je rad pumpi samo u periodu jeftine tarife od 24h-8h u ljetnjem periodu i od 23h do 7 h u zimskom periodu. Za potrošnju do 300 l/sec će se u rad uključivati po jedna pumpa u Reljićima i Boljim sestrama u periodu skupe tarife. Za potrošnju 600 l/sec, će se koristiti jedan soft-starter i frekventni regulator u Boljim sestrama i dva soft startera u Reljićima.

- Izrada projektnog zadatka za izgradnju prekidne komore Prijevor 2. Preliminarna analiza pokazuje da bi se izgradnjom ove komore, koja bi bila znatno većeg kapaciteta od postojeće, znatno uvećala sigurnost vodosnabdijevanja opština Budva, Tivat, Kotor i Herceg Novi, a uz to bi se ostvarila i osjetna ušteda u troškovima električne energije pumpne stanice „Budva“; Nastaviće se sa analizama u cilju iznalaženja dodatnih načina koji bi omogućili da se smanji potrošnja električne energije. S obzirom na instalisanu snagu sistema cca 7.500 KW, prilikom projektovanja, a kasnije i tokom izgradnje sistema, posebno se vodilo računa o energetskej efikasnosti sistema. Ipak, u ukupnim troškovima poslovanja troškovi električne energije učestvuju sa 9 %, dok učešće tih troškova u ukupnim operativnim troškovima (ukupni rashodi umanjeni za amortizaciju i rezervisanja) iznosi čak 21 %, pa je svaka intervencija koja znači smanjenje ovog troška od izuzetnog značaja za energetskej efikasnost RVS.

U tom smislu JP RVCP će u toku 2014.godine, nastaviti sa realizacijom započetih aktivnosti saradnje sa EBRD na dobijanju granta iz kojeg bi se finansirala tehnička pomoć kroz obezbjeđenje konsultantskih usluga. Zadatak konsultanta bio bi da, sa ekspertskeg stanovišta, podrži blagovremenu i efikasnu implementaciju Projekta kroz pripremu:

- Tehničkih analiza izgrađenog sistema sa aspekta njegove energetske učinkovitosti;
- Analiza režima rada sistema u različitim periodima;
- Predloga tj. preporuka za izvođenje određenih radova;
- Predloga za eventualu zamjenu djelova postojeće i ugradnju savremenije – energetskej efikasnije opreme ;

- Priručnika za upravljanje energetskim postrojenjima i opremom;
- Obuke personala JP RVCP.

Kroz konsultantske usluge, JP RVCP-u će biti omogućen pristup najboljim međunarodnim praksama u oblasti energetske efikasosti.

Dakle, u 2014. godini su planirane opsežne aktivnosti na povećanju energetske efikasnosti pri radu regionalnog vodovodnog sistema, pri čemu će se dio ovih aktivnosti vršiti u okviru kadrovskih i tehničkih resursa koje ovo J.P. već posjeduje, dok realizacija ostalih aktivnosti biti predmet javnih nabavki u 2014. godini.

Plan aktivnosti na održavanju RVS

Kao i u prethodnim godinama, plan aktivnosti za 2014. godinu je koncipiran na način da se funkcija vodosnabdijevanja opština Crnogorskog primorja obavlja bez prekida, odnosno da regionalni vodovodni sistem funkcioniše bez zastoja. S obzirom da je regionalni vodovodni sistem relativno nov sistem koji je pušten u rad 2010. godine, planirane aktivnosti na redovnom održavanju sistema u toku 2014. godine nijesu opsežne, ali će ipak biti u određenoj mjeri intezivnije od dosadašnjih. Osim redovnih, svakodnevnih, aktivnosti na monitoringu i upravljanju sistemom, u toku godine će se izvršiti i sljedeće aktivnosti na održavanju opreme:

<i>R.br</i>	<i>Aktivnost</i>	<i>Komentar</i>
1.	Sitni građevinsko-zanatski radovi na rekonstrukciji infrastrukture u objektima regionalnog vodovodnog sistema	-popravka puteva -popravka ograda -popravka pristupa UZ -zvučna izolacija, itd
2.	Izrada integralnog elaborata (projektne dokumentacije) fizičke i tehničke zaštite objekata	Na osnovu ove aktivnosti biće moguće unapređenje već postojeće tehničke zaštite objekata.
3.	Ugradnja rezervnog elektro ventila (sa ili bez mjerača protoka) ispred PS Budva	Ova aktivnost će omogućiti veću sigurnost u radu PS Budva
4.	Provjera elektro instalacija	Izvršiće se reatestiranje elektro instalacija prema rokovima koji su propisani zakonskom regulativom
5.	Provjera protivpožarnih instalacija i aparata	Izvršiće se reatestiranje protivpožarnih instalacija i aparata prema rokovima koji su propisani zakonskom regulativom

6.	Održavanje regionalnog vodovodnog sistema	Ovdje se misli kako na redovno tako i na interventno održavanje
7.	Čišćenje i odmuljivanje izvorišta	Preventivno čišćenje i odmuljivanje vodozvhvata izvorišta koje se najčešće vrši u susret turističkoj sezoni, kada se eksploatacija vodoizvorišta poveća i više puta
8.	Čišćenje (ispiranje) rezervoarskih prostora	Preventivno čišćenje kojim se odstranjuju eventualne naslage sedimenata
9.	Povezivanje katodne zaštite „Gradiošnica“	Poboljšanje zaštite cjevovoda od korozije
10.	Servisiranje katodne zaštite na poziciji KK41-KK42N u Zeti -ugradnja dva stubića za skz -kablaza stubića sa cjevovodom -ispitni protokol	U cilju provjeravanja da li je cjevovod koji se nalazi ispod željezničke pruge adekvatno zaštićen od korozije.
11.	Nabavka rezervnih djelova	Na osnovu popisa osnovnih sredstava će se uraditi spisak nabavke neophodnih rezervnih djelova za 2014. godinu
12.	Plansko podmazivanje pumpnih agregata	Neophodno za održavanje pogonske spremnosti regionalnog vodovodnog sistema
13.	Redovne kontrole	Periodične kontrole regionalnog vodovodnog sistema

2.4 DRUŠTVENO ODGOVORNO POSLOVANJE

Društvena odgovornost preduzeća (DOP) predstavlja dobrovoljno integrisanje u svoje poslovne aktivnosti onih principa i ponašanja vezanih za društvo i životnu sredinu koji odgovaraju očekivanjima svih zainteresovanih strana. U 2014. godini će se nastavitiv sa praksom društveno-odgovornog poslovanja koje je karakterisalo ovo preduzeće i u prethodnim godinama. Planira se niz aktivnosti iz sljedećih oblasti:

a) Posvećenost zaposlenima

Opšte mjere za stvaranje uslova za bezbjednost i zdravlje na radu, kao i zaštita životne sredine, obezbijeđene su već u fazi projektovanja objekata, definisanja radnih mjesta, projektovanja tehnoloških postupaka, opreme i sredstava rada, zamjenom opasnih sredstava rada manje opasnim, kao i adekvatnom organizacijom rada. Za ono što se nije moglo postići opštim mjerama bezbjednosti i zdravlja na radu, primjenjuju se druge metode kao što je obezbjeđenje i upotreba ličnih zaštitnih sredstava, obukom zaposlenih, dobrim informisanjem

o potencijalnim opasnostima i štetnostima, stimulisanjem bezbjednosti na radu i investicionim održavanjem RVS kao i primjenom relevantnih propisa kojima se uređuje zaštita životne sredine.

Plan i program sprovođenja investicionog održavanja i zaštite na radu

Cilj sprovođenja programskih mjera je obezbjeđivanje da se rad zaposlenih obavlja na bezbjedan način u toku korišćenja i održavanja tehnoloških procesa rada sa pripadajućim objektima i opremom. Rezultat ovakvog postupka je zaštita u oba smjera poslodavac-zaposleni, čime se kontinualno obezbjeđuje efikasan rad u JP RVCP.

Preventivne mjere

Cilj sprovođenja preventivnih mjera predstavlja osnovu u ostvarivanju bezbjednosti i zdravlja na radu, što se postiže primjenom savremenih tehničkih, ergonomskih, zdravstvenih, obrazovnih, socijalnih, organizacionih i drugih mjera i sredstava za otklanjanje rizika od povređivanja i oštećenja zdravlja zaposlenih i/ili njihovog svođenja na najmanju moguću mjeru.

Poslodavac, u skladu sa sistematizacijom radnih mjesta, organizacijom rada, radnim procesom, sredstvima za rad, sirovinama i materijalima koji se koriste u tehnološkim i radnim procesima, i drugim elementima koji mogu da izazovu rizik od povrede na radu, narušavanje zdravlja ili oboljenje zaposlenog, dužan je da sačini akt o procjeni rizika za sva radna mjesta. Akt o procjeni rizika predstavlja osnovni dokument u oblasti bezbjednosti i zdravlja na radu pomoću kojeg poslodavac sagledava ukupno stanje uslova rada na svakom radnom mjestu i u radnoj sredini, i utvrđuje mjere i prioritete za otklanjanje ili smanjenje rizika.

Planom za 2014. godinu je predviđeno da se organizuju sljedeće mjere u skladu sa Zakonom o zaštiti na radu („Sl. list RCG” br. 79/04 od 23.12.2004, „Sl. list Crne Gore” br. 26/10 od 07.05.2010. godine) i aktima Preduzeća.

- Izrada Akta o procjeni rizika radnih mjesta (formiranje radne grupe) ;
- Telemetrijsko osmatranje i kontrola rada sistema regionalnog vodovoda;
- Izrada normativnih akata iz oblasti zaštite na radu;
- Organizovanje osposobljavanja radnika za bezbjedan rad (čl. 19 i čl. 36 tačka 10);

- Obuka radnika za upravljanje opasnim i otrovnim materijama (hlorna stanica Đurmani);
- Obuka radnika za protivpožarnu zaštitu lica, objekata i imovine;
- Obuka za zaštitu od elementarnih nepogoda od nadležne ovlaštene institucije;
- Obuka radnika za pružanje prve pomoći (Crveni krst CG);
- Obuka radnika iz oblasti zaštite na radu (obuhvaćena je izradom akta o procjeni rizika na radnom mjestu) ;
- Kontinuirano vođenje evidencije iz oblasti zaštite na radu;
- Prisustvo na domaćim i inostranim kongresima i seminarima iz obrađene oblasti.

Ergonomsko-zdravstvene mjere

- Organizovanje sanitarnih pregleda u ovlaštenoj zdravstvenoj ustanovi (na svakih šest mjeseci);
- Organizovanje sistematskog ljekarskog pregleda svih zaposnih radnika u ovlaštenoj zdravstvenoj ustanovi;
- Izrada normativnog akta Poslodavca iz ove oblasti;
- Uvođenje Standarda kvaliteta i podizanje svijesti svih zaposlenih radnika;
- Koordinacija i savjetovanje poslodavca u sprovođenju ovih mjera;
- Obezbeđivanje higijenskih i zdravstvenih uslova rada;
- Organizovanje pražnjenja septičke jame na vodoizvorištu Bolje sestre ;
- U okviru obavljanja drugih poslova u Preduzeću, a koji su indirektno povezani sa zaštitom na radu, organizovaće se dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija na objektima na kojima se ukazala potreba, u skladu sa Zakonom o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti.

Tehničko-zaštitne mjere

- Specifikacija i nabavka HTZ opreme za radnike i inžinjere (ljetne radne odjeće) ;
- Specifikacija i nabavka HTZ opreme za osoblje laboratorije i rad sa otrovnim materijama (hlorna stanica ĐURMANI) ;
- Koordinacija uređenja i održavanja okoline objekata regionalnog vodovoda.

Investiciono održavanje

Obavljanje pripremnih radnji u cilju organizovanja prethodnih i periodičnih ispitivanja uslova radne sredine, sredstava za rad, električnih i drugih instalacija, čime se stvaraju bezbjedni uslovi za rad zaposlenih i ispunjavaju zakonske obaveze JP RVCP, što je potrebno i zbog izrade stručne podloge za akt o procjeni rizika čiji su sastavni dio (čl. 36 stav 1 tačke 3, 4 i 5).

- Organizovanje i sprovođenje periodičnog ispitivanja sa glavnim inženjerima gromobranskih instalacija i instalacije katodne zaštite, elektroinstalacija, protivpožarne instalacije i aparata i sudova pod pritiskom, lifta, instalacije ventilacije i neutralizacije, atestiranje hlorne stanice sa bocama za hlor;
- Predlaganje kupovine osnovnih radnih sredstava;
- Specifikacija i nabavka elektroizolacionog tepiha od gume za niskonaponska postrojenja Bolje sestre, P.S Reljići, P.S Budva i P.S Belveder;
- Kontrola sanitarne zone zaštite vodoizvorišta Bolje sestre;
- Eksproprijacija tj. otkup zemljišta za nesmetan pristup mjerno – regulacionom bloku na lokaciji odvojka Dobre vode;
- Specifikacija i nabavka Tabli stroge zabrane za sanitarnu zonu zaštite vodoizvorišta Bolje sestre;
- Koordinacija i kontrola čišćenja vodozahvata izvorišta Bolje sestre;
- Kontrola i monitoring organskih naslaga kroz sistem bazena regionalnog vodovoda;
- Koordinacija i definisanje nad ugradnjom zvučne izolacije na P.S Budva (nesnošljiva buka usljed rada pumpnih agregata i zbog akustičnosti prostorije za rad) ;
- Na osnovu planiranih investicionih radova preduzeća, posebnim normativnim aktom urediće se oblasti zaštite na radu i životne sredine, kao i obligaciono ugovoriti odnos odgovornosti sa trećim licima.

b) Program zaštite životne sredine

Opredjeljenje JP „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“ za trajno upravljanje zaštitom životne sredine, nedjeljivo je od temeljnih procesa i zadataka sa ciljem da se sve radne aktivnosti sprovode na ekološki prihvatljiv način. Program zaštite životne sredine uključuje vidljive i

isplative mjere kako bi se eventualni negativni uticaji sveli na minimum. Isporuka vode za piće zavisi od dobrog stanja životne sredine, a ujedno je jedan od temeljnih zadataka preduzeća, da svojim aktivnostima doprinese njihovom unapređenju. Svrha praćenja stanja životne sredine je saznanje potencijalnih zagađivača i njihovog uticaja, i osiguravanje preventivnih mjera ublažavanja i otklanjanja, kako bi se ovi uticaji sveli na minimum. Radni procesi, a posebni oni značajni u distribuciji vode za piće, prate se i redovno kontrolišu sa ciljem uklanjanja i smanjivanja mogućnosti negativnih uticaja na stanje životne sredine.

Posvećenost preduzeća trajnom poboljšanju sistema upravljanja, koje obuhvata ažurno praćenje svih izmjena i zahtjeva, kao i preduzimanje potrebnih mjera kako bi se na vrijeme spriječilo bilo kakvo zagađenje životne sredine, osnova je za utvrđivanje opštih i pojedinačnih ciljeva zaštite životne sredine.

Kao preduzeću čija je osnovna privredna djelatnost izuzetno povezana i zavisna od stanja vode na izvorištu, kao prirodnog resursa, zaštita životne sredine predstavlja obavezu u nekoliko ključnih područja:

- poštovanje zakonskih obaveza i zahtjeva;
- specifično praćenje na samoj lokaciji vodoizvorišta;
- redovno servisiranje i održavanje sistema;
- obuka i podizanje ekološke svijesti zaposlenih;
- sprječavanje i smanjenje zagađivanja životne sredine;
- kontinuirano unapređivanje sistema životne sredine;
- dostupnost informacija o aktivnostima životne sredine svima zainteresovanim subjektima.

Program zaštite životne sredine obavezuje sve zaposlene da učestvuju u izgradnji kvalitetnog sistema zaštite životne sredine i njegovo stalno unapređivanje, a radi sprečavanja zagađenja bilo kojeg oblika.

c) Odgovornost prema lokalnoj zajednici, podrška razvoju kulture, nauke i sporta i filantropske aktivnosti

U skladu sa trenutnim mogućnostima, a imajući u vidu uticaj finansijske krize na ukupno stanje u državi i okruženju, izvršiće se i podrška društvenim inicijativama (kako lokalnog, tako i državnog karaktera), podrška sektorima kulture, nauke i sporta, a dodatno će se nastaviti i sa praksom filantropskih aktivnosti.

d) Anti-koruptivno ponašanje

U 2014. godini će se nastaviti sa promocijom anti-koruptivnog ponašanja u okviru sektora državne uprave, dodatnim unapređenjem transparentnosti cjelokupnog rada preduzeća, pri čemu će se, kao do sada, staviti poseban naglasak na transparentnost postupaka javnih nabavki. Od uvođenja postupka javnih nabavki u zakonodavni okvir, ovo J.P. do sada nije imalo oboren tender ili izmijenjenu odluku komisije za ocjenu ponuda na osnovu žalbi ponuđača, iako su u poslednjih 5 godina sprovedene nabavke finansijske vrijednosti od više desetina milona Eura. Dodatno, vodiće se transparentna politika i u drugim oblastima, kao što su zapošljavanje, pristup javnim informacijama i sl.

e) Promocija ljudskih prava

U 2014. godini će se nastaviti sa praksom nediskriminatornog ponašanja po pitanju pola, godina, nacionalne ili etničke pripadnosti, religije, itd. Dodatno, planirane su aktivnosti na rekonstrukciji objekata regionalnog vodovodnog sistema, sa naglaskom na Upravnu zgradu, u cilju prilagođavanja pristupa objektima i kancelarijama u skladu sa posebnim potrebama lica sa invaliditetom.

3. RAZVOJNE AKTIVNOSTI

3.1 NASTAVAK IZGRADNJE SISTEMA REGIONALNOG VODOVODA

Razvojne aktivnosti planirane u 2014.godini na nastavku izgradnje RVS, predstavljaju nastavak radnji započetih tokom 2013. godine i obuhvataju:

- Priključenje opštine Herceg Novi na regionalni vodovodni sistem;
- Rekonstrukciju zatvaračnica Kotorskog lokalnog vodovodnog sistema u cilju obezbjeđenja dodatnih količina vode za Kotor;
- Izgradnju odvojka RVS za područje turističkog kompleksa Kraljičine plaže;
- Rekonstrukcija odvojka RVS za naselje Gradiošnica u Tivtu;
- Povezivanje optičke infrastrukture sa drugim operaterima u državnom vlasništvu, u cilju poboljšanja pokrivenosti sistema optičkom infrastrukturom i povećanja sigurnosti SCADA sistema formiranjem prstenova;
- Izrada tehno-ekonomske analize opravdanosti dogradnje PK Prijevor;

Priključenje opštine Herceg Novi na RVS

Planirane aktivnosti neophodne za završetak RVS za opštinu Herceg Novi, obuhvataju izradu projektne dokumentacije i izgradnju objekata potrebnih za navedeni način priključenja Opštine Herceg Novi na RVS:

- Cjevovod od prekidne komore „Tivat“ do podvodnog cjevovoda „Opatovo – Sveta Nedelja“ u dužini 4.200m. Minimalni protok koji se mora ostvariti kroz cjevovod iznosi 200 l/s;
- Rekonstrukcija pumpne stanice „Pod Kuk“. Ova stanica je predviđena kao buster postrojenje koje, po potrebi, treba da nadomjesti nedostajući pritisak koji je neophodan za punjenje prekidne komore „Jošica“ novim cjevovodom pri maksimalnim proticajima;
- Izgradnja prekidne komore „Jošica“ i cjevovoda za njegovo povezivanje u vodovodni sistem Herceg Novog. PKr „Jošica“ je planiran kao krajnja prekidna komora sjevernog

kraka regionalnog vodovoda, a koja bi istovremeno lokalnom vodovodu koristila kao distributivni rezervoar.

- Izgradnja optičkog kabla duž planiranih i postojećih cjevovoda od PK Tivat do PK Jošica;
- Povezivanje optičke infrastrukture sa drugim operaterima u državnom vlasništvu, u cilju implementacije SCADA sistema i sistema za video nadzor na novoplaniranu vodovodnu infrastrukturu od PK Tivat do PK Jošica.

Završetak realizacije ovih aktivnosti planiran je do početka ljetnje turističke sezone 2015. godine. U tom cilju, tokom prve polovine 2014. godine, potrebno je obezbijediti izradu i reviziju glavnog projekta, te započeti izvođenje radova na terenu odmah nakon ljetnje turističke sezone 2014. godine, obzirom da planirani rok njihovog završetka iznosi 9 mjeseci.

Javno preduzeće je spremno za početak ove investicije, jer je tenderska dokumentacija za izbor projektanta većinski realizovana. Međutim, kako će cjelokupna investicija biti finansirana iz sredstava koja će biti obezbijedena iz naknade od 1% za investicije, shodno zakonu o regionalnom vodovodu, koju treba da plati investitor koji ima namjeru da gradi turistički kompleks na lokaciji bivše vojne kasarne u Kumboru, početak aktivnosti i preciznu dinamiku realizacije u ovom trenutku nije moguće dati, jer je usaglašavanje konstrukcije finansiranja između Vlade Crne Gore, ovog javnog preduzeća i investitora, još uvijek u toku.

Aktivnosti na izgradnji novih odvojaka regionalnog vodovodnog sistema u Kotoru i Baru

Tokom ljetnje turističke sezone 2013. godine postalo je evidentno da pojedini lokaliteti na Crnogorskom primorju, bez obzira što su njihove opštine povezane na regionalni vodovod, i dalje imaju problema u vodosnabdijevanju. To se posebno odnosi na Sutomore u Baru, gdje je prisutan nedostatak vode na višim kotama, tj. Dobrotu u Kotoru, koja se snabdijeva sa lokalnog izvorišta u Orahovcu čija voda često ima povećanu koncentraciju hlorida i nije za piće.

U nastaloj situaciji, Javno preduzeće je odlučilo da preuzme inicijativu i, u saradnji sa opštinom Kotor, pripremi dokumentacionu osnovu za rješavanje problema na navedenom lokalitetu prije turističke sezone 2014. godine. U tom smislu, održan je niz sastanaka sa lokalnom samoupravom i rukovodstvom lokalnog vodovoda Kotora koji je rezultirao:

- dogovorom da Javno preduzeće do kraja 2013. godine pripremi potrebnu tehničku dokumentaciju za rekonstrukciju zatvaračnica na lokalitetima stari i novi rezervoar, kao i kod benzinske stanice Vuk Petrol u Škaljarima. Ovim će biti omogućena ravnomjerna raspodjela vode iz regionalnog vodovoda na obje strane Kotorskog zaliva, tj. da u periodu zaslantjenja vode na izvorištu Orahovac, područje Dobrote (koje je 2013. godine trošilo cca. 100 l/s vode) može da se, u cjelosti, snabdijeva vodom iz regionalnog vodovoda.

Realizacija navedene investicije poboljšaće vodosnabdijevanje na širem gradskom području opštine Kotor, kao i omogućiti povećanje plasmana vode iz regionalnog vodovodnog sistema. Da da bi se postigao očekivani efekat radovi treba da budu završeni u prvoj polovini naredne godine, tj. prije početka ljetnje turističke sezone 2014. godine.

U ovom cilju, kada su radovi u Kotoru u pitanju, priprema tenderske dokumentacije za izbor izvođača radova je već u toku. Sami radovi su manjeg obima i rok njihovog završetka je 45 dana (i to ponajviše zbog nabavke elektro-mašinske opreme i cijevnog materijala), tako da se realizacija ove investicije u predviđenom roku ne dovodi u pitanje.

Izgradnja odvojka RVS za područje turističkog kompleksa Kraljičine plaže

Tokom 2014. godine, u planu je izgradnja novog odvojka na RVS koji će služiti za vodosnabdijevanje turističkog kompleksa Kraljičine plaže, na granici opština Budva i Bar.

U 2013. godini, ovo javno preduzeće je, u saradnji sa opštinama Budva i Bar, sa projektantom infrastrukture za kompleks Kraljičine plaže, usaglasilo tehničko rješenje priključenja na regionalni vodovod, kao i lokaciju samog odvojka. Shodno postignutom dogovoru, projektovanje lokacije odvojka, koji se nalazi na teritoriji opštine Budva na mjestu ukrštanja regionalnog vodovoda sa budućom pristupnom saobraćajnicom, i predstavljaće novi odvojak budvanskog vodovoda, će biti sastavni dio glavnog projekta infrastrukture ovog kompleksa. Što se budućih radova tiče, obaveza je ovog javnog preduzeća da izvrši izgradnju i opremanje samog odvojka, koji je naše osnovno sredstvo, dok je izgradnja cjevovoda i rezervoarskog prostora od odvojka do

kompleksa, kao i granica međusobnih obaveza i odgovornosti, predmet dogovora lokalnog vodovoda i privatnog investitora.

U ovom smislu, javno preduzeće će, nakon izrade i revizije glavnog projekta infrastrukture kompleksa Kraljičine plaže, a shodno dinamici koja će biti koordinirana sa opštinama Budva i Bar, sprovesti radnje na izgradnji predmetnog odvojka. Procijenjeni rok izvođenja radova, uslovljen nabavkom elektro-mašinske opreme, iznosi 4 mjeseca.

Rekonstrukcija odvojka RVS za naselje Gradiošnica u Tivtu

Odvojak Gradiošnica u Tivtu građevinski je izgrađen još 80-ih godina prošlog vijeka, zajedno sa cjevovodom regionalnog vodovoda na potezu PS Budva – rezervoar Zelenika. Prilikom završetka i puštanja u rad regionalnog vodovoda, 2010. godine, isti je saniran, ali nije u cjelosti elektro-mašinski opremljen za predaju vode u lokalni vodovodni sistem, jer vodovod Tivat nije imao tehničkih uslova za prijem vode sa ovog odvojka. Zbog toga je naselje Gradiošnica do sada dobijalo vodu iz regionalnog vodovoda zaobilaznim putem preko Radovića, što je, u špicu potrošnje, pravilo problem u vodosnabdijevanju, jer nije bila moguća isporuka vode do svih potrošača.

Investicijom u razvoj lokalnog vodovoda u Tivtu, koja se finansira iz kredita KfW banke, i koja je trenutno u toku, predviđena je, između ostalog, i rekonstrukcija vodovodne mreže Gradiošnice i izgradnja prihvatnog rezervoara. Njen završetak, planiran za 2014. godinu, omogućava da se, sa istovremenim stavljanjem u funkciju odvojka Gradiošnica, u cjelosti riješi problem vodosnabdijevanja ovog lokaliteta. Početak investicije će biti usaglašen sa opštinom Tivat i lokalnim vodovodom. Radi se o radovima manjeg obima, čiji rok izvođenja iznosi 30 dana.

Ostale aktivnosti

U 2014. godini će se posebna pažnja posvetiti i sagledavanju mogućnosti izgradnje cjevovoda i pratećih objekata na potezu Ulcinj-Ada Bojana, u funkciji zadovoljenja buduće tražnje za vodom, a što će biti uslovljeno realizacijom projekata razvoja turizma na ovom području. U ovom smislu je J.P RVCP može nadležnom organima pružiti stručnu pomoć u izradi Projektnog zadatka razvoja vodovodne mreže.

U toku 2013. godine je došlo do izmjene Detaljnog urbanističkog plana na području Maljevik u Baru, koje su proizašle uvođenjem novog kapitalnog investitora za ovo područje. Predmetne izmjene su znatno uticale na planove J.P. RVCP za izgradnju cjevovoda za izvoz vode putem tankera. Ovo iz razloga što je novi investitor iz korijena promijenio prethodna rješenja pa je orijentacija planiranog turističkog kompleksa promijenjena na način da je usmjerena upravo na lokaciju koju je J.P. RVCP predvidjelo za izgradnju mobilne platforme. Imajući u vidu značaj kapitalnih i investicija za turizam i privredu Crne Gore uopšte, a cijeneći da pozicija za pristajanje tankera nije u konačnom nepromjenjiva, J.P. RVCP, u saradnji sa Ministarstvom održivog razvoja i turizma, u toku 2014. godine planira dopunu projektne dokumentacije kopnenog cjevovoda na način da se zadovolje interesi svih zainteresovanih subjekata.

3.2 IZGRADNJA NOVIH MREŽA ViK-ova

Završetkom izgradnje RVS, stvoreni su preduslovi za uredno i kontinuirano snabdijevanje potrošača Crnogorskog primorja kvalitetnom vodom za piće i eliminisan je osnovni ograničavajući faktor za snažniji ekonomski razvoj a, posebno, razvoj turizma i njemu komplementarnih djelatnosti.

Trogodišnje iskustvo u korišćenju instalisanog kapaciteta regionalnog vodovodnog sistema (1.200 l/sec) stečeno u odnosima koje je ovo javno preduzeće razvilo sa lokalnim vodovodnim preduzećima u opštinama Crnogorskog primorja - kojima isporučujemo vodu iz sistema regionalnog vodovoda - kao i analiza stanja u sektoru vodosnabdijevanja u ovom regionu Crne Gore, motivisali su menadžment JP RVCP da se, krajem 2013. godine, zajedno sa gradonačelnicima opština Herceg-Novi, Kotor; Tivat, Budva i Bar, obrati Evropskoj banci za obnovu i razvoj sa molbom za finansiranje projekta proširenja lokalnih vodovodnih mreža u tim opštinama.

Kada je u pitanju projekat proširenja lokalnih vodovodnih mreža u opštinama Crnogorskog primorja, treba naglasiti da sada na prostoru Crnogorskog primorja djeluje šest samostalnih i međusobno potpuno nezavisnih javnih preduzeća za vodovod i kanalizaciju (Ulcinj, Bar, Budva, Kotor, Tivat i Herceg Novi), i svaki od njih ima svoja vlastita izvorišta, vlastiti transportno-distribucioni sistem i vlastito područje snabdijevanja/potrošnje. Međutim, zbog nedostatka kapaciteta na svojim izvorištima, lokalna vodovodna preduzeća - pored nemogućnosti

da tokom sezone uredno snabdijevaju potrošače koji su povezani na njihove vodovodne mreže - nijesu izgradili vodovodne mreže za znatan dio naselja Crnogorskog primorja u kojima živi minimum 60.000 stanovnika, a na tim područjima nalaze se i lokacije koje su urbanističkim planovima namijenjene za izgradnju turističkih objekata koji u budućnosti treba da znatnim dijelom generišu ukupan razvoj primorskog regiona i države u cjelini.

Uviđajući značaj ovog projekta, opštine Herceg Novi, Kotor, Tivat, Budva i Bar su u Pismima o namjeri upućenim Evropskoj banci za obnovu i razvoj, jasno pokazale svoju namjeru da pokrenu ovaj Projekat, a ovo javno preduzeće je svoj nedvosmislen interes našlo u činjenici da se realizacijom Projekta značajno podiže stepen iskorištenosti kapaciteta regionalnog vodovodnog sistema, koji je tokom tri godine eksploatacije bio relativno nizak. Takođe, obzirom na specifično iskustvo i osposobljenost ovog javnog preduzeća za vođenje projekata koji su finansirani od strane međunarodnih finansijskih organizacija, opštine su Pismima o namjeri ovlastile javno preduzeće da u njihovo ime pokrene i vodi potrebne procedure i pregovore, s tim da bi za pitanja implementacije Projekta koja se tiču strukture i nadležnosti Jedinice za implementaciju, bilo zaduženo ovo javno preduzeće.

Budžetska vrijednost Projekta proširenja lokalnih vodovodnih mreža u ovim opštinama je 22.000.000 EUR, i isti bi, u slučaju odobrenja povoljnog finansijskog aranžmana, mogao da otpočne sa pripremnim aktivnostima sredinom 2014. godine.

3.3 IZVOZ VODE I OSNIVANJE PODZONE SLOBODNE CARINSKE ZONE

Kako je to navedeno u Izvještaju o radu za 2013. godinu, poslovna politika i aktivnosti menadžmenta ovog javnog preduzeća, su bili znatnim dijelom koncentrisani i na dalji razvoj i implementaciju projekata za izvoz vode sa stranim partnerima.

I pored činjenice da je status ovih projekata, kada je u pitanju njihov konačni ishod, nedefinisan i neizvjestan, u 2014. godini biće nastavljene i intezivirane aktivnosti na ovom planu. Naime, zahvaljujući stečenom iskustvu u pripremi tih projekata, formirana je značajna tehnička dokumentacija i razrađene varijantne mogućnosti za izvoz i flaširanje vode. U tom pravcu potencijalnim investitorima biće ponuđene sljedeće varijante:

- Brodski izvoz vode preko Luke Bar, tankerima max. kapaciteta do 80.000 m³;
- Brodski izvoz vode preko platforme na lokaciji Rt Krčevac u Sutomoru, tankerima max. kapaciteta do 300.000 m³;
- Izgradnja fabrike za flaširanje i izvoz vode na lokaciji „Bolje sestre“ za potrebe crnogorskog tržišta kao i za potencijalni izvoz;

Za realizaciju prve varijante neophodno je izgraditi cca 1,9 km novog cjevovoda na potezu magistralnog puta Bar-Ulcinj do ulaska u Luku Bar, kao i dodatna 2-3 km cjevovoda unutar luke, do lokacije tankera. Ovom varijantom obezbjeđuje se hlorisana voda za brodski transport iz južnog kraka RVS i na ovaj način bi se moglo gravitaciono transportovati:

- do 100 l/sec tokom jula i avgusta, zavisno od potreba za vodom opština Bar i Ulcinj tokom turističke sezone;
- do 400 l/sec tokom preostalih 10 mjeseci, kada su zahtjevi za vodom u ovim opštinama manji;

Za realizaciju druge varijante neophodno je izgraditi cca 2,5 km novog cjevovoda na potezu Sutomore – Rt Krčevac, kao i dodatnih 1 km podmorskog cjevovoda i platformu za pristajanje tankera kapaciteta do 300.000 m³. Ovom varijantom obezbjeđuje se hlorisana voda za brodski transport iz rezervoara Đurmani i, na ovaj način bi se gravitaciono moglo transportovati:

- do 400 l/sec tokom 3 ljetnja mjeseca;
- do 800 l/sec van ljetnje turističke sezone, kada su potrebe za vodom Bara i Ulcinja znatno manje.

Obzirom na izdašnost izvorišta „Bolje sestre“, evidentna je mogućnost zahvatanja znatnih količina vode za flaširanje, bez opasnosti da se ugrozi kvalitetno i kontinuirano vodosnabdijevanje primorskih opština. Postrojenje za flaširanje se može izgraditi u neposrednoj blizini postojećeg postrojenja na vodozahvatu. U tom pravcu, pripremiće se Elaborat o eksproprijaciji tj. kupovini zemljišta potrebnog za izgradnju fabrike za flaširanje vode na izvorištu „Bolje sestre“.

Potencijalnom investitoru, tj. postrojenju koje bi izgradio, pored praktično neograničenog kapaciteta vode za flaširanje, na raspolaganju bi bila postojeća infrastruktura:

- već uspostavljeno, zakonom predviđeno, održavanje i monitoring izvorišta i zona sanitarne zaštite;
- laboratorijsko ispitivanje kvaliteta vode;

- elektro-energetski priključak kapaciteta 1 MW snage na trafo stanici TS 35/10 KV, sa obavezom investitora da ugradi trafo ćeliju sa mjernim mjestom;
- skladišni prostor od 850 m².

Za potrebe ovakve strane investicije, bilo bi neophodno registrovati i podzozonu slobodne carinske zone, a sastavni dio elaborata o njenom osnivanju bila bi i studija opravdanosti dogradnje putne i željezničke infrastrukture na tom području. Potrebno je ispitati mogućnost poboljšanja putne infrastrukture na pravcu Izvorište „Bolje sestre” - Podgorica, odnosno Bar, i boljeg povezivanja sa željezničkom infrastrukturom Podgorica - Bar. Potrebno je uskladiti plansku i projektnu dokumentaciju za odgovarajuću saobraćajnicu, potrebnu za adekvatan prevoz kontingenata flaširane vode, sem sa aspektima finansijske isplativosti i sa aktivnostima i mjerama koje se sprovode u užoj i široj zaštitnoj zoni izvorišta.

3.4 UNAPREĐENJE TELEKOMUNIKACIONE INFRASTRUKTURE

J.P. „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“ je, u cilju valorizacije postojeće telekomunikacione infrastrukture, koja se sastoji od cca 90 km optičkog kabla, u avgustu 2013. godine apliciralo kod Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost za upis preduzeća u Registar operatora.

Imajući u vidu da je za potrebe automatskog upravljanja regionalnim vodovodnim sistemom dovoljan samo dio kapaciteta instaliranog optičkog kabla, ovo J.P. je pristupilo razmatranju valorizacije neiskorišćenih kapaciteta optičkog kabla, a sve u cilju razvoja postojećih telekonunikacionih kapaciteta na dionicama regionalnog vodovodnog sistema koji nije pokriven ovim vidom komunikacije. Ovo se prevashodno odnosi na dionicu regionalnog vodovodnog sistema od Budve od Tivta, gdje se za upravljanje koristi GPRS sistem koji je znatno nepouzdaniji od prenosa podataka putem optičkog kabla. Imajući u vidu sve navedeno, ovo J.P. je iniciralo razgovore sa preduzećem Crnogorski elektroprenosni sistem A.D. (CGES), u kojima je predložena saradnja po pitanju međusobne dopune kapaciteta na način da se izvrši razmjena postojećih neiskorišćenih kapaciteta u okviru optičkih vlakana. Na ovaj način bi ovo J.P. bez dodatnih, visokih, troškova investiranja unaprijedilo svoj sistem upravljanja regionalnim vodovodom (SCADA

sistem) dionici Budva-Tivat, dok bi CGES proširilo svoju infrastrukturu na dionicu Virpazar – Ulcinj.

Takođe, obzirom na važnost SCADA sistema za rad regionalnog vodovodnog sistema, a pri tom imajući u vidu činjenicu da je optički kabal na dionici od izvorišta Bolje sestre do pumpne stanice Reljići položen u vodi i na plavnom području Crmničkog polja, to će se u 2014. godini inicirati razgovori i sa Željezničkom infrastrukturom Crne Gore, u kojima će se predložiti saradnja po pitanju međusobne razmjene kapaciteta u okviru postojećih optičkih vlakana na dionici željeznička stanica Zeta - Bar. Ukoliko se ova saradnja ostvari ovo J.P. će dobiti 100 % rezervu na dionici optičkog kabla gdje je u slučaju eventualnog kvara, usljed nepristupačnosti terena, izuzetno teško, u razumnom roku, obezbijediti popravku istog.

Dodatno, kako je u 2014. godini predviđena realizacija projekta dogradnje regionalnog vodovodnog sistema u cilju spajanja opštine Herceg novina naš sistem, to će se u sklopu predviđenih radova izvršiti nabavka i ugradnja dodatnih cca 5 km optičkog kabla, kojim će se pokriti planirana dionica PK Tivat- PK Jošica. Ovo će, pod uslovom da se ostvari uspješna saradnja sa CGES-om, značiti da će do ljeta 2015. godini cjelokupni regionalni vodovodni sistem, u dužini od cca 125 km, biti pokriven najsigurnijim načinom prenosa podataka.

Dakle, u 2014. godini će se na planu razvoja kapaciteta upravljanja regionalnim vodovodnim sistemom intenzivno raditi na ostvarenju saradnje sa preduzećima koja su takođe u državnom vlasništvu. Uspješnom saradnjom bi se, ne samo unaprijedila infrastruktura više državnih preduzeća, već bi se ostvarila izuzetna ušteda u utrošku javnih sredstava preduzeća koja su u većinskom državnom vlasništvu.

3.5 UNAPREĐENJE SARADNJE SA REGIONALNIM VODOVODNIM PREDUZEĆIMA IZ OKRUŽENJA

J.P. „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“ je u 2014. godini planiralo unapređenje saradnje sa regionalnim vodovodnim preduzećima iz okruženja. Cilj saradnje je organizacija međusobnih posjeta i radionica na kojim bi se uz učešće i drugi zainteresovanih subjekata inicirala međusobna razmjena uporednih iskustava iz oblasti upravljanja vodama i infrastrukturom. Takođe, uporedna iskustva iz okruženja u saradnji sa lokalnim vodovodnim preduzećima mogu predstavljati plodnu

platformu za poboljšanje odnosa ovog J.P. sa lokalnim vodovodnim preduzećima na Crnogorskom primorju. Dodatno, upoznavanje sa zakonskim regulativama zemalja u okruženju može biti od izuzetnog značaja za usaglašavanje i unapređenje postojećih zakonskih rješenja u Crnoj Gori. Ovo J.P. je u 2013. godini iniciralo kontakt sa Istarskim vodovodom i već na početku razgovora je konstatovana obostrana zainteresovanost za uspostavljanje studijske saradnje. Planirano je da se započeta inicijativa ostvari u prvoj polovini 2014. godine, kada bi se i organizovala posjeta Istarskom vodovodu.

Veoma je važnonapomenuti i da je saradnja sa vodovodnim preduzećima iz regiona podržana i od Evropske unije, a što se reflektuje i na programe prekogranične saradnje koji se finansiraju iz IPA fondova. Učešće u ovim i sličnim programima može donijeti izuzetnu korist ovom J.P., kako po pitanju poboljšanja infrastrukture, tako i po pitanju osvajanja novih znanja u cilju unapređenja menadžmenta vodnim resursima.

4. FINANSIJSKI PLAN POSLOVANJA SA PLANOM JAVNIH NABAVKI JP RVCP

4.1 FINANSIJSKI PLAN POSLOVANJA

Finansijski plan poslovanja za 2014. godinu urađen je na bazi ostvarivanja plana za 2013. godinu, ali i na osnovu projektovanih aktivnosti JP tokom 2014. godine.

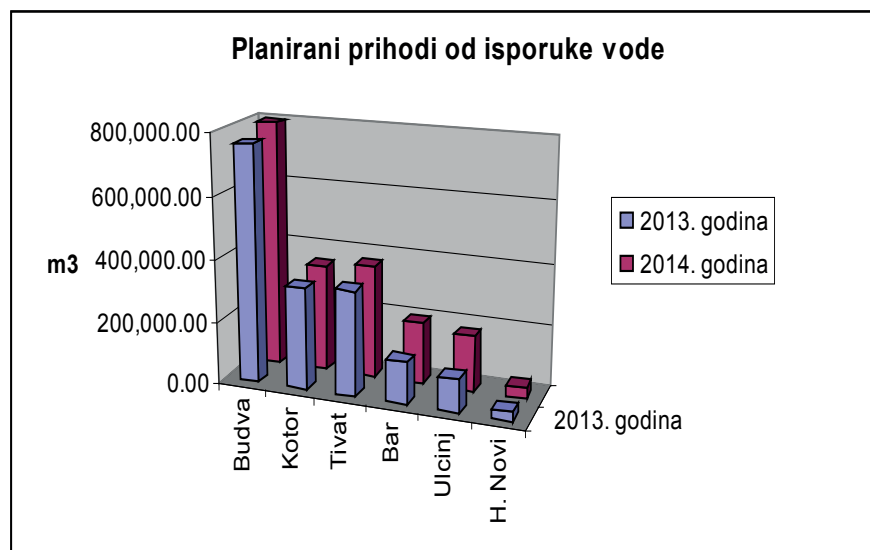
Prihode koje će dominantno opredjeljivati finansijski rezultat i u 2014. godini su prihodi od prodaje vode ViK-ovima i prihodi od posebne naknade na investicije za izgradnju objekata na teritoriji opština Crnogorskog primorja.

Prihodi od prodaje vode

Na bazi veličina preuzete potrošnje procijenjene količine vode za 2013. godinu, kao i planirane količine za 2014. godinu, planirani su i prihodi koji su dati u sljedećoj tabeli:

Tabela br. 1. Planirani prihodi od isporuke vode

Opis	31.12.2013.g. eura	31.12.2014.g. eura	Index (3/2)
1	2	3	4
JP „Vodovod“ Budva	763.991,00	800.000,00	1,05
JP „Vodovod“ Kotor	326.697,00	350.000,00	1,07
JP „Vodovod“ Tivat	338.363,00	365.000,00	1,08
JP „Vodovod“ Bar	136.338,00	200.000,00	1,47
JP „Vodovod“ Ulcinj	105.370,00	180.000,00	1,71
JP „Vodovod“ Herceg Novi	29.531,00	35.000,00	1,19
Ukupno:	1.700.290,00	1.930.000,00	1,14

Povećanje prihoda planirano je na osnovu zahvaćenosti vode od strane lokalnih javnih preduzeća, obzirom da se očekuje da će veći broj potrošača koristiti njihove usluge, sa posebnim osvrtom na pravna lica (hoteli, turistički kompleksi i dr.).

Prihodi od posebne naknade na investicije za izgradnju objekata na teritoriji opština Crnogorskog primorja

Obračun naknade za izgradnju regionalnog vodovoda, koji je tokom prethodnog perioda predstavljao oko 50% ukupnih prihoda preduzeća, prevashodno zavisi od spoljnih faktora, tj. faktora koji su pod minimalnim uticajem ovog J.P. Stoga je teško predvidjeti kako će se odraziti efekti svih pomenutih faktora na konačnu realizaciju obračuna naknade u 2014. godini. Svakako, to podrazumijeva da će se posvetiti maksimalna pažnja u svim onim elementima u kojima je moguće uticati na očuvanje i povećanje efektivnosti ove naknade kao jednog od nosilaca finansijske održivosti preduzeća.

U organizacionom dijelu posla na praćenju obaveza koje se odnose na obračun naknade za izgradnju regionalnog vodovoda, u 2014. godini treba nastaviti sa trendom digitalizacije, kako izvršenih obračuna, tako i kontrole naplate. Osnova za to treba da bude već urađena baza podataka koja se nalazi na serveru, ali i novi računovodstveni program koji treba da bude u punoj upotrebi od početka 2014. godine.

U 2014. godini treba nastaviti sa naporima na poboljšanju naplate predmetne naknade za investitore svih izgrađenih objekata koji nijesu realizovali ovu obavezu, što podrazumijeva intenzivnu komunikaciju sa lokalnim Sekretarijatima za urbanizam, Ministarstvom održivog razvoja i turizma, kao i Upravom za inspekcijske poslove. Posebnu pažnju treba posvetiti objektima koji su dobili građevinske dozvole u periodu 2008-2011. godine, kada nije postojala obaveza investitora da plate naknadu za izgradnju regionalnog vodovoda, već se pomenuta naknada morala izmirivati pri podnošenju zahtjeva za izdavanje upotrebne dozvole. Kada je u pitanju Crnogorsko primorje, ovakvo rješenje je dosljedno primijenjeno od strane Ministarstva održivog razvoja i turizma, i od strane Sekretarijata za uređenje prostora, komunalno-stambene poslove i zaštitu životne sredine Opštine Bar. Činjenica je da je značajan broj objekata za koje su izdate građevinske dozvole u pomenutom periodu, davno izgrađen, da su ti objekti već u upotrebi, ali da investitori nijesu izmirili sve obaveze, što se ne odnosi samo na naknadu za izgradnju regionalnog vodovoda, već i na naknadu za komunalno opremanje građevinskog zemljišta koja pripada lokalnim samoupravama. Imajući sve to u vidu, u 2014. godini očekuju se intenzivne aktivnosti u koordinaciji sa Upravom za inspekcijske poslove sa zahtjevom za pokretanje inspekcijskog nadzora na svim objektima koji ulaze u ovu kategoriju. Treba napomenuti da akcija koja se planira može u značajnoj mjeri poboljšati popunjavanje ne samo budžeta ovog J.P. i lokalnih samouprava, već, preko kaznenih odredbi Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata, i državnog budžeta.

Kao jedan od spoljnih faktora koji značajno mogu uticati na obim obračuna naknade je, već pomenuti, zakonodavni okvir. U 2014. godini treba na održiv i realan način sagledati pravno valjan način za definisanje objekata od javnog interesa shodno Zakonu o regionalnom vodosnabdijevanju Crnogorskog primorja (član 25). Treba napomenuti da postoji značajan rizik od redukcije broja objekata koji podliježu plaćanju predmetne naknade, ukoliko dođe do poistovjećivanja objekata od javnog interesa i objekata od opšteg interesa definisanih članom 7. Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata. To posebno dobija na značaju imajući u vidu najave značajnih investicionih zahvata na području Crnogorskog primorja (Luštica, Kumbor, Kraljičina plaža...). Ovo će svakako biti jedan od prioriteta menadžmenta u narednom periodu.

Sa stanovišta aktuelnog zakonodavnog okvira, ovdje je značajno napomenuti i nacrt Zakona o legalizaciji neformalnih objekata. Ovaj

Zakon još uvijek nije usvojen od strane Skupštine Crne Gore, i svakako je neophodno dobro razmotriti status naknade za izgradnju regionalnog vodovoda. Treba napomenuti da je, shodno nacrtu Zakona, predviđeno da investitori neformalnih objekata imaju rok od 10 do 20 godina za uplatu svojih obaveza prema državnim institucijama, pa i ovom J.P. Takav rok nije u interesu ovog J.P, a postavlja se pitanje i kontrole ažurnosti samih investitora za redovnu uplatu. U budućem periodu, ova problematika mora biti usaglašena sa resornim Ministarstvom, kao predlagačem Zakona.

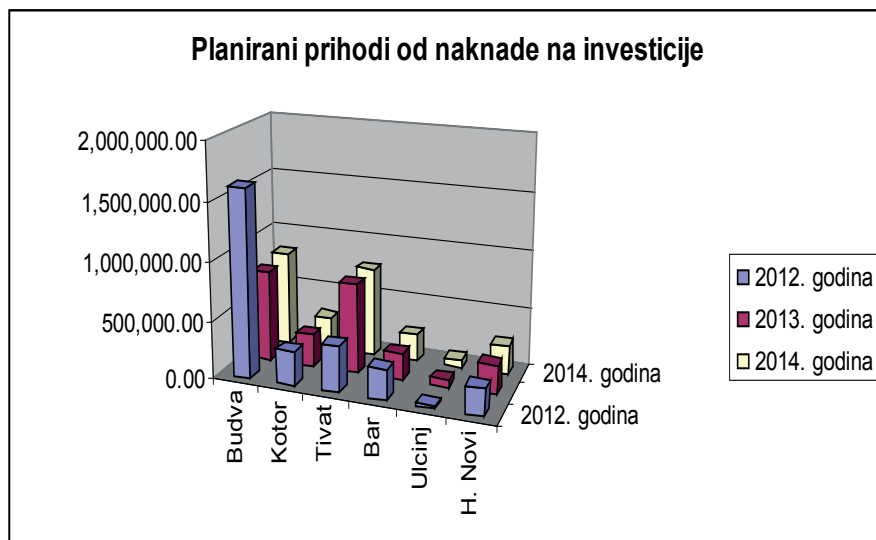
U 2014. godini, neophodno je nastaviti saradnju sa resornim i ostalim ministarstvima na dodatnom poboljšanju zakonodavnog okvira i očuvanja naknade za izgradnju regionalnog vodovoda kao obaveznog nameta, bez kojeg bi bilo nemoguće izmirivati sve obaveze kod međunarodnih finansijskih institucija. Takvu obavezu je Vlada Crne Gore i sama preuzela u ugovorima o kreditima za izgradnju regionalnog vodovoda potpisanim sa Svjetskom bankom i Evropskom bankom za obnovu i razvoj.

Obzirom da Javno preduzeće „nema uticaja“ na ovaj prihod, planiramo da neće biti većih odstupanja u odnosu na 2013. godinu. Kako su u momentu izrade plana rada za 2014. godinu samo na raspolaganju podaci na dan 31.10.2013. godine, očekujemo da će se do kraja godine prihodi po navedenom osnovu povećati za 5%.

Ostvarene i planirane uplate naknada za investicije za izgradnju objekata date su u narednoj tabeli:

Tabela br.2. Ostvareni i planirani prihodi od naknade za investicije

OPŠTINE	31.12.2012. god eura	31.12.2013. god eura	31.12.2014. god eura
Tivat	393.133,79	765.360,56	770.000,00
Kotor	287.858,98	274.740,13	280.000,00
Herceg Novi	228.200,63	247.992,59	250.000,00
Budva	1.614.000,32	786.751,93	820.000,00
Bar	261.876,32	231.567,90	235.000,00
Ulcinj	17.956,13	61.802,56	65.000,00
Ukupno:	2.803.026,17	2.368.215,67	2.420.000,00

Analiza troškova

U strukturi troškova najveća stavka se odnosi na troškove amortizacije koji čine 46 % ukupnih planiranih troškova, zatim slijede toškovi zarada, naknada i ostalih ličnih prihoda sa 20% i troškovi električne energije sa 11% ukupnih prihoda. Planirana izdvajanja za zarade, naknade i ostala lična primanja su u skladu sa Zaključcima Vlade Crne Gore o utvrđivanju najvišeg iznosa zarada rukovodećim licima u javnim preduzećima i ustanovama gdje država ima većinsko vlasništvo, zarade zaposlenih u rangu nižem od izvršnog direktora (pomoćnika direktora, direktora sektora, savjetnika) i zarade zaposlenih koji ne pripadaju menadžmentu. Prilikom planiranja troškova Javnog preduzeća za 2014. godinu, preduzeće se pridržavalo Zahtjeva Vlade Crne Gore o racionalizaciji svih diskrecionih troškova, odnosno rashoda koji se odnose na službena putovanja, korišćenje službenih automobila, autorskih honorara, itd. Naknada za korišćenje voda regulisana je Zakonom o finansiranju upravljanja vodama i Odlukom o visini i načinu obračunavanja vodnih naknada i kriterijuma i načinu utvđivanja stepena zagađenosti voda. Shodno gore navedenom, naknada za isporučenu vodu za 2013. godinu je obračunata u iznosu od 106.785,10 €. Kako je planirano povećanje zahvaćene vode za 10%, to se planira i povećanje naknade za korišćenje voda za isti iznos, i iznositi će 115.500,00 €.

U grupi finansijskih troškova obuhvaćeni su troškovi kamata koje je Javno preduzeće u obavezi da plati po osnovu dva dugoročna kredita i to kredita dobijenog od Evropske banke za obnovu i razvoj i Abu Dabi fonda za razvoj.

Tabela br. 3. Planirani prihodi i rashodi za 2014. godinu

PLANIRANI PRIHODI I RASHODI ZA 2014. GODINU					
R.B.	Opis	Ostvarena realizacija za 2012. god.(EUR)	Očekivana realizacija za 2013. god. (EUR)	Plan za 2014.god. (EUR)	Index (3/2)
	1		2	3	4
I	Prihodi	5,996,000.00	5,358,000.00	5,762,000.00	1.08
1.	Poslovni prihodi	4,565,000.00	3,870,000.00	4,272,000.00	1.10
1.1.	Prihodi od prodaje vode	2,072,000.00	1,650,000.00	1,972,000.00	1.20
1.2.	Prihodi od naknade 1% na investicije	2,493,000.00	2,220,000.00	2,300,000.00	1.04
2.	Finansijski prihodi	17,000.00	88,000.00	90,000.00	1.02
3.	Ostali prihodi	1,414,000.00	1,400,000.00	1,400,000.00	1.00
II	Rashodi	5,903,000.00	5,315,000.00	5,660,000.00	1.06
1.	Poslovni rashodi	3,584,200.00	3,465,000.00	3,560,000.00	1.03
1.1.	Troškovi materijala	20,000.00	30,000.00	40,000.00	1.33
1.2.	Troškovi električne energije	422,400.00	390,000.00	440,000.00	1.13
1.4.	Troškovi goriva	22,000.00	20,000.00	25,000.00	1.25
1.3.	Troškovi zarada i ostalih ličnih primanja	1,000,800.00	890,000.00	900,000.00	1.01
1.4.	Troškovi amortizacije	1,765,000.00	1,870,000.00	1,870,000.00	1.00
1.5.	Troškovi održavanja sredstava	55,000.00	70,000.00	80,000.00	1.14
1.6.	Troškovi po osnovu koncesije	211,000.00	105,000.00	115,000.00	1.10
1.7.	Troškovi neproizvodnih usluga	88,000.00	90,000.00	90,000.00	1.00
1.8.	Troškovi dr.-odgovornog poslovanja	0,00	0,00	50,000,00	
2.	Finansijski rashodi	820,000.00	750,000.00	750,000.00	1.00
3.	Ostali rashodi	1,498,800.00	1,100,000.00	1,300,000.00	1.23
III	Rezultat poslovanja - dobitak	93,000.00	43,000.00	102,000.00	2.37

Obaveze po osnovu kreditnih zaduženja

Kako je poznato, izgradnja regionalnog sistema vodosnabdijevanja Crnogorskog primorja je finansirana sredstvima iz domaćih izvora, ali i kredita međunarodnih finansijskih institucija.

JP RVCP je tim povodom kreditno zaduženo u ukupnom iznosu od 30 miliona eura za koje je garanciju izdala Vlada Crne Gore. Godišnje obaveze JP iznose oko 3 miliona eura.

Tabela br. 4. Obaveze po osnovu kreditnih zaduženja

R.B.	Opis	Anuitet 24.02.2014. (EUR)	Anuitet 30.04.2014. (USD)	Anuitet 24.08.2014. (EUR)	Anuitet 30.10.2014. (USD)
1	Evropska banka za rekonstrukciju i razvoj	850.000,00		850.000,00	
2	Abu Dabi fond za razvoj		650.000,00		650.000,00

U toku 2014. godine na naplatu dolaze dvije rate glavnice kredita Evropske banke za obnovu i razvoj, i to 24. februara i 24. avgusta od po 850.000,00 €.

Takođe, u 2014. godini neophodno je platiti Abu Dabi fondu za razvoj dvije rate glavnice kredita, i to 30. aprila i 30. Oktobra, u iznosu od po 1.620.000,00 AED, tj. cca 1.300.000 USD.

Drugi način je da JP RVCP nastavi sa otplatom zajma i isti vodi kao ulaganje kod trećih lica, a za takvo regulisanje odnosa nužne su odgovarajuće odluke Opštine i ViK Cetinje kao i knjiženje ove investicije u njihovim poslovnim knjigama što, za krajnju konsekvencu, ima njihovu saglasnost da JP RVCP stekne odgovarajući udio u budućoj vlasničkoj strukturi ViK Cetinje. Ovaj način regulisanja odnosa je, obzirom na činjenicu da ViK Cetinje nije dio RVS u smislu potrošnje vode iz ovog sistema kao i na ekonomske performanse tog ViK-a, za JP RVCP izrazito nepovoljan.

Obaveze po osnovu rata glavnice duga navedenih kreditora nijesu prikazane u planu prihoda i rashoda za 2014. godinu.

4.2 OSNOVE PLANA NABAVKI

U 2014. godini preduzeće će imati značajnije obaveze po pitanju implementacije Zakona o javnim nabavkama. Pored stavki koje predstavljaju redovnu nabavku i koje se ponavljaju svake godine, u predstojećoj godini se očekuje realizacija značajnih investicija koje su povezane sa izgradnjom odvojka regionalnog vodovoda za opštinu Herceg Novi. To podrazumijeva pripremu i implementaciju više tenderskih postupaka, kao što su: izbor projektanta i revidenta glavnog projekta, izbor izvođača radova, kao i izbor nadzornog organa. Sve ove obaveze će biti predviđene u nacrtu Plana javnih nabavki za 2014. godinu, koji se dostavlja Upravnom odboru na saglasnost. Ovdje treba napomenuti da postoji mogućnost da tenderski postupci budu urađeni shodno procedurama definisanim Zakonom o javnim nabavkama, ali i shodno pravilima neke od međunarodnih finansijskih institucija. Ovo će biti detaljno razmatrano tokom definisanja finansijske konstrukcije za ove aktivnosti.

U posljednjem kvartalu 2013. godine, nakon izmjena i dopuna Plana javnih nabavki za 2013. godinu koje je Upravni odbor usvojio u avgustu 2013. godine, zaposleni u Javnom preduzeću su imali intenzivne aktivnosti, kako na planu realizacije tenderskih procedura koje je bilo nužno realizovati u 2013. godini, tako i na pripremi Plana javnih nabavki za 2014. godinu. Aktivnosti su obuhvatile sve sektore u preduzeću sa namjerom da se cjelokupna djelatnost preduzeća preslika na jedan kvalitetno izrađen Plan. Kao rezultat takvog angažmana, pripremljen je Plan javnih nabavki za 2014. godinu koji je dat u prilogu ovog dokumenta. Plan, pored svih potrebnih aktivnosti, obuhvata i pojedine stavke koje su predviđene iz „preventivnih“ razloga (održavanje, izgradnja novih odvojaka i sl.), a koje bi se realizovale tek ako se za tim ukaže potreba. U 2014. godini treba nastaviti sa trendom šireg angažovanja raspoloživih kadrovskih resursa unutar preduzeća na aktivnostima implementacije javnih nabavki, od trenutka pripreme Plana, pa do konačne realizacije ugovora.

Sažeti komentar Plana javnih nabavki za 2014. godinu je dat u nastavku teksta:

- Ukupan iznos Plana javnih nabavki za 2014. godinu je 3.247.000 €.
- Ovaj finansijski iznos čine iznad svega radovi na izgradnji odvojka za Herceg Novi (2.500.000 €), kao i izrada i revizija glavnog

projekta (102.000 €) i stručni nadzor nad radovima, uključujući i rendgensku kontrolu zavarenih spojeva (100.000 €).

- Plan uključuje zbirni iznos od 120.000 € koji se odnosi na održavanje elektro i hidro-mašinske opreme Regionalnog vodovoda, optičkog kabla, kao i na manje građevinsko zanatske radove. Ovaj iznos će se u manjem dijelu utrošiti na nabavku rezervnih djelova, dok ostatak predstavlja rezervu koja eventualno može biti utrošena na popravku kvarova koji se mogu javiti u budućem periodu. Takođe ovi ugovori ne bi bili vremenski ograničeni, već bi se opredjeljena sredstva mogla trošiti po potrebi (u narednih godinu, dvije ili više).
- Plan predviđa redovne aktivnosti na održavanju sistema kao što su nabavka opreme za laboratoriju, nabavku hlora i kaustične sode, čišćenje vodoizvorišta, servis hlorne stanice na rezervoaru „Đurmani“, preventivne usluge dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije, održavanja SCADA sistema, usluge geodetskog osmatranja objekata, inspekcije podvodnih vodova ispitivanje gromobranskih instalacija i sl.
- U Planu su predviđeni i redovni troškovi održavanja lifta, klimatizacije, računarske opreme, nabavke kancelarijskog materijala i potrepština, HTZ opreme, goriva, ulja i maziva, pražnjenje septičkih jama, servis vozila, osiguranja zaposlenih i vozila, održavanja kancelarijske opreme i softvera, nabavke usluga mobilne telefonije, nabavke usluga štampanja itd.
- Treba izdvojiti i nabavku usluga konsultanta na procjeni imovine (15.000 €), što predstavlja zahtjev prema međunarodnim računovodstvenim standardima, a u vezi je sa obavezama koje je ovo preduzeće preuzelo kroz kreditne aranžmane sa međunarodnim finansijskim institucijama. Takođe, ovdje treba pomenuti i potrebu za angažovanjem licencirane geodetske kuće koja bi izvršila neophodne aktivnosti u vezi sa uknjižbom imovine preduzeća kod Uprave za nekretnine Crne Gore (10.000 €).
- Plan takođe predviđa i nabavku jednog putničkog vozila po principu staro za novo kojim će se izvršiti zamjena vozila proizvedenog 2000-te godine (9.000 €).
- Kao vid pomoći J.P. „Vodovod i kanalizacija“ Kotor, predviđena je izgradnja i rekonstrukcija zatvaračnica, koja će omogućiti širenje vodovodne mreže koja se može snabdijevati vodom iz Regionalnog vodovoda, a time, u konačnici, i povećati količina vode koja se preuzima od strane ove opštine (25.000 €).

- Kao jedna od preventivnih aktivnosti predviđena je izgradnja novih i rekonstrukcija starih odvojaka Regionalnog vodovoda (35.000 €). Ovdje se prije svega misli na novi odvojak za Kraljičinu plažu, kao i na odvojak „Gradiošnica“ u Tivtu. Realizacija ovih aktivnosti zavisi prevashodno od izgradnje sekundarne mreže od strane investitora u jednom, odnosno od strane opštine Tivat u drugom slučaju.
- Kao značajnu stavku treba izdvojiti nabavku usluga ispitivanja kvaliteta pijaće vode (40.000 €). Namjera ovog Preduzeća je da se u potpunosti ispoštuju odredbe važećih Pravilnika kojima su regulisana pitanja načina i periodičnosti uzorkovanja vode. Ova aktivnost će biti osnovni preduslov za pokretanje sveopšte akcije na nivou države, kojom bi se zabranila upotreba svih onih izvorišta koji svojim kvalitetom ne zadovoljavaju tražene standarde kvaliteta, što se posebno odnosi na ljetnji period u opštinama Crnogorskog primorja.
- Prateći zakonske propise, Plan uključuje i nabavku usluga posredovanja u zapošljavanju osoblja, odnosno ustupanje zaposlenih (25.000)
- Konačne procijenjene vrijednosti nabavke će biti dodatno razmotrene prilikom raspisivanja svakog pojedinačnog tendera, kada mogu biti dodatno umanjene (ali ne i uvećane).

Generalno se može zaključiti da je značajan dio sredstava koji se odnos na svakodnevni rad preduzeća, a koji je naveden u Planu, i u prošlom periodu predstavljao realan trošak koji je kao takav izmirivan. Jedina je razlika što su sada pomenuti troškovi navedeni u Planu, čime je dodatno unaprijeđeno poštovanje zakonskih odredbi, a istovremeno i data mogućnost njihove racionalizacije kroz primjenu tenderske procedure (gorivo, kancelarijski materijal, usluge osiguranja zaposlenih i putničkih vozila, usluge zapošljavanja itd). Na ovaj način je dodatno poboljšana transparentnost i sledivost javnih nabavki, a i ostvarena je bolja platforma za upravljanje budžskim sredstavima, kao i za ažurno planiranje razvojnih aktivnosti i aktivnosti na održavanju sistema na realnim osnovama.

5. POSLOVNI ODNOSI SA ViK-ovima

Dosadašnja iskustva u poslovanju pokazuju da će troškovi JP RVCP varirati iz godine u godinu usljed brojnih razloga, kao što su npr. različita dospjeća zajmova, različite otplate, kamate sa dodatkom EURIBOR-a, različite visine pojedinih operativnih troškova itd. Takođe, troškovi variraju i u zavisnosti od količine prodane vode, mada ne u proporcionalnom odnosu obzirom na visoko učešće fiksnih troškova u ukupnim troškovima i činjenicu da je jedna od ključnih tehno-ekonomskih prednosti izgrađenog sistema u tzv. regresiji fiksnih troškova u ekonomskom vijeku trajanja (koji je za ovakve objekte znatno duži u odnosu na ostale privredne objekte).

Isto tako, na strani prihoda JP RVCP po osnovu prodaje vode, postoji značajan stepen nepredvidivosti usljed činjenice da primorski ViK-ovi do sada nijesu pokazali namjeru da odluke o količini i cijeni vode iz regionalnog vodovoda donesu na bazi racionalnih komercijalnih odluka koje imaju punu tehno-ekonomsku zasnovanost, već im je osnovni cilj da minimiziraju kupovinu vode iz sistema regionalnog vodovoda i da na taj način očuvaju svoj „ostrvski” karakter i izbjegniju donošenje ključnih poslovnih odluka (od kojih neke moraju biti i teške). Naime, odluke o količini vode koja će se preuzimati iz regionalnog vodovoda moraju biti donijete na bazi pažljivo urađenih analiza proizvodnih cijena za svako lokalno izvoriste s jedne, i poređenja tih cijena sa cijenama vode iz regionalnog vodovoda koje je JP RVCP ponudio kroz seriju alternativnih cijena (od cijena u turističkoj sezoni do cijena za ukupne potrebe ViK-ova u toku cijele godine), s druge strane. Analiza proizvodnih cijena lokalnih izvorišta treba da uzme u obzir i činjenicu da gašenje pojedinih izvorišta otvara prostor za značajno smanjenje kako operativnih, tako i fiksnih troškova ViK-ova (smanjenje vrijednosti imovine, amortizacije, troškova energije i hemikalija, plata itd). U konačnom, mora se imati u vidu da se ovdje radi isključivo o komercijalnoj, tj. tržišnoj odluci zasnovanoj na preciznoj kvantifikaciji ključnih parametara koji formiraju cijene odnosno troškove i prihode ViK-ova i JP „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“, na dugi rok.

U Izvještaju o radu za 2013. godinu, navedene, zajedničke karakteristike tj. ozbiljni problemi u poslovanju opštinskih vodovodnih preduzeća zajedno sa sve većim kreditnim zaduženjima po osnovu investicija u rekonstrukciju vodovodnih mreža i, pogotovo po osnovu investicija

u izgradnju kanalizacionih sistema, već sada (a u narednom periodu će sve više) prouzrokuje značajne bilansne neravnoteže za opštine na Crnogorskom primorju koje su te kredite preuzele. Međutim, za očekivati je da će kroz konsolidaciju bilansa ViK-ova i opština (do koje ubrzo mora doći) sve ove obaveze preći na ViK-ove, što će, na kraći i srednji rok, izazivati nelikvidnost kod većine ViK-ova (izuzev ViK Tivat) i prijetiti njihovoj solventnosti, ali i negativno uticati na odnose ViK-ova i JP RVCP u smislu daljeg pogoršanja dužničko-povjerilačkih odnosa.

Treba napomenuti da je u 2013. godini, međusobne odnose JP RVCP i ViK-ova obilježio nastavak problema u funkcionisanju južnog kraka RVS jer, bez obzira na potpisane protokole o privremenoj isporuci vode opštinama Bar i Ulcinj, do kojih je došlo zahvaljujući posredovanju Ministarstva održivog razvoja i turizma, ViK Bar i dalje ne prihvata potpisivanje ugovora o kontinuiranoj cjelogodišnjoj isporuci vode. Imajući u vidu probleme u funkcionisanja južnog kraka RVS, uslovljene zahtjevom ViK Bar (pozicija ViK-a Ulcinj još uvijek nije konačno definisana) da vodu iz RVS preuzima samo 3 mjeseca u toku godine, Upravni odbor JP RVCP je (pored standardne cijene od 0,29 EUR/m³ za cjelogodišnju isporuku koja važi za sve ViK-ove) ponudio cijenu od 0,42 EUR/m³ za periodično preuzimanje vode. Ovako utvrđene cijene uzrokovane su fiksnim troškovima sistema, povećanim troškovima održavanja sistema kad nije u funkciji i troškovima ponovnog pokretanja sistema, kvarovima uslovljenim neravnomjernim radom, kao i generalnom politikom JP RVCP da cjenovnim modelima stimuliše kupovinu vode iz RVS tokom cijele godine. Treba napomenuti i da JP RVCP u ugovorima predvidjelo i stimulativne mjere za veće preuzimanje vode od ugovorene, a što bi s jedne strane omogućilo veće prihode ovom J.P., a sa druge smanjenje prosječne jedinične cijene vode lokalnim vodovodnim preduzećima.

U gore navedenom kontekstu nameće se pitanje, na koji način JP RVCP može da obezbijedi otplatu zajma od 17 mil. EUR utrošenog za izgradnju južnog kraka RVS. Stoga će i u 2014. godini znatan dio poslovnih aktivnosti menadžmenta i Upravnog odbora JP RVCP morati da bude koncentrisan na rješavanje ovog problema, pri čemu će, zbog mogućih negativnih konsekvenci problema na južnom kraku, biti neophodno snažnije involviranje resornog Ministarstva održivog razvoja i turizma, kao i Vlade Crne Gore.

Međutim, rješavanje samo ovog pitanja, bez ulaska u proces temeljne reorganizacije vodovodnog sektora na Crnogorskom primorju (pa i na državnom nivou) neće omogućiti da bude postignuta tehno-ekonomska održivost sektora na srednji i duži rok. U tom smislu, u 2014. godini, prioriteta aktivnost menadžmenta i Upravnog odbora JP RVCP na planu odnosa sa ViK-ovima, treba da bude pokretanje efikasne implementacije Projekta hitne reorganizacije cjelokupnog vodovodnog sektora Crnogorskog primorja koji će biti predložen Vladi Crne Gore i opštinama i koji će rezultirati stvaranjem integrisanog poslovnog sistema koji će u potpunosti pokrivati potrebe potrošača uz visok nivo tehničke i uopšte ekonomske održivosti JP RVCP i ViK-ova.

Aktivnosti na implementaciji tog projekta su, zapravo, i otpočele krajem 2013. godine kroz učešće JP RVCP u pripremi Informacije o stanju i međusobnim odnosima JP RVCP i opština Crnogorskog primorja, odnosno njihovih vodovodnih i kanalizacionih preduzeća, koja je Vladi Crne Gore prosljeđena od strane Ministarstva održivog razvoja i turizma. Takođe, za implementaciju projekta zatražena je i bespovratna finansijska pomoć od strane Evropske banke za obnovu i razvoj kroz tehničku podršku koja bi se obezbijedila putem konsultantskih usluga. U slučaju da tehnička pomoć bude odobrena, JP RVCP-u će biti omogućen pristup najboljim međunarodnim praksama u oblasti institucionalnog uspostavljanja vodovodnih preduzeća kao i savjetima vezano za konkretna pravna, finansijska i tehnička pitanja.

Projektom treba, kroz adekvatan vremenski okvir, postaviti i razraditi koncept novog, integralno hijerarhijski ustrojenog sistema koji će počivati na redistribuciji tehničkih, finansijskih i administrativnih funkcija koje treba da budu definisane u postupku uspostavljanja novog organizacionog modela u kome će poslovati JP RVCP i opštinska vodovodna preduzeća. Od vitalnog je značaja za održivost cjelokupnog sektora vodosnabdijevanja da se u njemu vrši upravljanje cjelokupnom proizvodnjom i distribucijom vode kroz adekvatnu kontrolno-regulacionu funkciju koja podrazumijeva upravljanje svim proizvodnim, regulacionim i transportnim kapacitetima.

Dodatno, J.P. „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“ je, u skladu sa zaključcima Vlade Crne Gore br.08-169/3 od 06.02.2014. godine, predvidjelo organizaciju konferencije na temu optimizacije vodovodnih resursa i postojeće vodovodne infrastrukture u Crnoj Gori. Konferencija

će se organizovati u saradnji sa Ministarstvom održivog razvoja i turizma, Ministarstvom zdravlja, Ministarstvom unutrašnjih poslova, kao i sa međunarodnim organizacijama poput Svjetske Banke, Evropske banke za rekonstrukciju, Delegacije Evropske komisije koje će uzeti ušesće pomoći u prezentaciji uporednih iskustava u regionu i šire.

6. PRAVNI, KADROVSKI I ADMINISTRATIVNI POSLOVI

Osim svakodnevnih aktivnosti, na ovom polju djelatnosti JP RVCP značajan dio aktivnosti se odnosi na zastupanje kod sudova i drugih organa i vođenje postupaka do pravosnažnog okončanja postupka. Takođe, tokom 2013. godine, a za očekivati je da tako bude i tokom 2014. godine, su intezivirane aktivnosti na planu saradnje našeg preduzeća sa resornim Ministarstvom održivog razvoja i turizma na planu učešća u izradi propisa koji dominantno tretiraju poslovnu politiku i djelatnost JP.

Transformacija JP RVCP

U skladu sa Zakonom o unapređenju poslovnog ambijenta, Zakonom o privrednim društvima i članom 39 važećeg Zakona regionalnom vodosnabdijevanju Crnogorskog primorja, JP RVCP treba da bude transformisano u d.o.o.. Navedeno pitanje je u posljednjem polugodištu 2013. godine bilo jedno od prioriternih pitanja u JP, kada smo uočili da se ni tokom 2013. godine neće usvojiti novi Zakon o regionalnom vodovodu koji se već duže vremena nalazi u skupštinskoj proceduri. U tom smislu smo u navedenom periodu radili na izradi NACRTA Statuta Regionalni vodovod Crnogorsko primorje d.o.o. koji je sa pratećim dokumentima Upravni odbor JP RVCP usvojio na svojoj XVI sjednici održanoj 24.12.2013. godine, što je jedna od predstojećih prioritenih aktivnosti JP-a.

U cilju konačne realizacije transformacije preduzeća, neophodno je u 2014. godini sprovesti tendersku proceduru izbora nezavisnog procjenitelja koji će izvršiti procjenu imovine JP-a, kako bi se utvrdila realna vrijednost kapitala koji će se prenijeti na privredno društvo (sukcesora JP-a) i koji će, kao osnovni kapital tog društva, biti određen Odlukom o transformaciji i upisan u CRPS. Nakon realizovanja navedenih aktivnosti i procedura, potrebno je izvršiti i:

- 1) izbor organa društva – Odbora direktora i izvršnog direktora;
- 2) registraciju društva u CRPS-u.

Navedene aktivnosti se mogu realizovati narednih 3-4 mjeseca, tako da je realno moguće planirati da se najkasnije do kraja drugog kvartala u konačnom realizuje transformacija JP RVCP.

U sklopu predstojeće transformacije će se poseban akcenat staviti na izradu nove funkcionalne organizacije preduzeća koja će omogućiti adekvatniji i ažurniji pristup kako postojećim, tako i novim izazovima

koji će proizaći iz same transformacije preduzeća. U pripremi nove funkcionalne organizacije će se inkorporirati stečeno iskustvo u poslovima vodosnabdijevanja, implementiranja projekata, kao i saradnje sa ostalim subjektima iz sektora vodosnabdijevanja na Crnogorskom primorju. Dodatno, na osnovu nove funkcionalne organizacije preduzeća, pripremiće se i adekvatna nova sistematizacija radnih mjesta, kojom će se na osnovu postojeće baze radne snage optimizirati i poboljšati ukupni efekti radnog angažmana zaposlenih. Prilikom pripreme nove sistematizacije će se definisati i eventualna potreba za zapošljavanjem novih kadrova, ukoliko se pokaže da postojeći kapaciteti nijesu dovoljni za izvršavanje svih obaveza koje će proizaći iz nove funkcionalne organizacije preduzeća.

Uknjižba i brisanje prava na nepokretnostima

JP tokom 2014. godine planira intezivirati aktivnosti na polju uknjižbe i brisanja prava na nepokretnostima, kroz realizaciju sledećih etapa:

- 1- upis prava svojine na nepokretnostima JP-a – na novoizgrađenim objektima i ranije stečenim nekretninama koje do sada nijesu uknjižene zbog toga što prethodno treba obaviti određene geodetske radnje (snimanje objekata, parcelaciju zemljišta i dr.) i za to obezbijediti sredstva, te putem tendera izabrati ovlašćenu geodetsku organizaciju koja će izvršiti potrebne radnje;
- 2- upis prava službenosti (službenost postavljanja cjevovoda, službenost puta) koje su aktima Uprave za nekretnine ili suda ustanovljene u korist JP-a, što zahtijeva veliki angažman obzirom da su službenosti konstituisane na preko 500 parcela, upisane na 30-ak parcela, a za ostale upise treba dostaviti Upravi za nekretnine potrebnu dokumentaciju - akte o ustanovljenju službenosti, dokaze o plaćenju naknadi za iste i dr;
- 3- brisanje službenosti upisanih u korist JP-a, greškom Uprave za nekretnine.

Izrada opštih akata

Pored izrade temeljnih akata preduzeća kao restrukturiranog privrednog društva, kao što su Odluka o transformaciji i Statut društva, akt o Sistematizaciji radnih mjesta i sl., tokom 2014. godine će se izvršiti inoviranje i ažuriranje postojećih opštih akata u skladu sa važećom

legislativom, kao i izrada nedostajućih akata, što predstavlja jedan od ključnih prioriteta u radu ovog sektora za 2014. godinu. Akti koji će biti predmet usvajanja u narednom periodu, između ostalih, uključuju:

- Pravilnik o poslovnom ponašanju
 - Kodeks o poštovanju radnih obaveza i odgovornosti zaposlenih kod poslodavca
 - Pravilnik o rješavanju stambenih potreba zaposlenih
 - Pravilnik o radu portparola
 - Pravilnik za sprovođenje javnih nabavki
 - Pravilnik za sprovođenje javnih nabavki metodom šoping
 - Pravilnik za sprovođenje nabavki male vrijednosti
 - Pravilnik o obračunu i isplati zarada
 - Pravilnik za ostvarivanje prava na reprezentaciju
 - Pravilnik o postupku odobravanja službenog putovanja
 - Pravilnik o postupku primjene Zakona o slobodnom pristupu informacijama
 - Pravilnik o postupku odobravanja stručnog usavršavanja
 - Pravilnik za korišćenje mobilnih telefona
 - Pravilnik o neizmirenim obavezama
 - Interna procedura za plaćanje faktura
 - Pravilnik o blagajničkom poslovanju
 - Pravilnik o načinu trebovanja i evidenciji kancelarijskog i potrošnog materijala
 - Pravila obrade i zaštite podataka o ličnosti
 - Pravilnik o evidenciji državne imovine

 - Pravilnik o kancelarijskom poslovanju (odnosno o evidentiranju, raspoređivanju, razvođenju i arhiviranju akata i predmeta)

 - Pravilnik o čuvanju i izlučivanju arhivske građe i drugi akti o arhivskom poslovanju
 - Pravilnik o tajnosti podataka (poslovnoj tajni).
- Pojedinačni akti:
- Ugovor o radu (čl.22 i 23 Zakona o radu)
 - Ugovor o radu (član 29 Zakona o radu)
 - Ugovor o radu i uređivanju međusobnih prava, obaveza i odgovornosti (čl. 174 i 174a Zakona o radu)
 - Aneks ugovora o radu o izmjeni ugovorenih uslova rada (član 40 Zakona o radu)
 - Primjer ponude zaposlenom za izmjenu ugovorenih uslova rada (član 41 Zakona o radu).

Unutrašnja služba zaštite

JP „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“ ima unutrašnju službu zaštite. Služba zaštite ima odobrenje za rad broj: 46/4-850/13-UPI-1230/3 od 23.09.2013. godine, izdato od MUP CG, Uprava policije, u skladu sa Zakonom o zaštiti lica i imovine, kojim je i određeno odgovorno lice u službi. Službenici obezbjeđenja (8 zaposlenih) obavljaju poslove fizičke zaštite na osnovu izdatih rješenja od MUP CG, Uprava policije. U toku je nabavka uniformi i indentifikacionih oznaka za zaposlene u službi zaštite .

U narednoj godini će se uputiti inicijativa Upravi za kadrove, za organizaciju seminara iz oblasti zaštite imovine i lica, jer je u toku usvajanje novog Zakona o zaštiti imovine i lica u Skupštini Crne Gore. Seminar sa tom temom je Uprava organizovala 28. i 29.07.2011. godine, a donošenje novog zakona i njegova primjena je prilika za to organizovanje.

Takođe, naše preduzeće će pokušati da organizuje sastanak predstavnika vodovodnih preduzeća opština na Crnogorskom primorju u vezi primjene novog zakona, a spremnost da učestvuju na tom sastanku izrazili su Inspektori MUP CG koji bi održali dva predavanja iz te oblasti.

Plan zaštite

Novim Zakonom o zaštiti imovine, čije je usvajanje u Skupštini Crne Gore u toku, prema čl.16 zaštita obavezno šticećenih objekata, među koje spadaju i objekti ovog Javnog preduzeća,, vršice se prema Planu zaštite. Na osnovu do sad važeće zakonske regulative, ovo Javno preduzeće nije imalo obavezu pripreme Plana zaštite.

Planom javnih nabavki za 2014 godinu predviđena su sredstva za izradu Plana zaštite, kao i za dopunu tehničke zaštite prema projektu iz Plana. Na ovaj način će se unaprijediti već instalirana infrastruktura (kamere za video nadzor i senzori prisustva na objektima) na objektima regionalnog vodovodnog sistema

Menadžment informacionog sistema

U 2014. godini je planiran intenzivan rad na unapređenju korišćenja informacionih tehnologija u redovno poslovanje ovog Javnog preduzeća. Ocijenjeno je da bi se jednim sveobuhvatnim pristupom

koji bi podrazumijevao, uvođenje informacionih tehnologija, odnosno programskih rješenja nove generacije, u oblastima računovodstva, knjigovodstva, održavanja regionalnog vodovodnog sistema, vođenja arhivskog materijala, upravljanja radnim zadacima i sl. dodatno poboljšala efikasnost i produktivnost u radu preduzeća. Takođe, ostvarila bi se znatno bolja sledivost radnih aktivnosti kao i protok informacija između zaposlenih, a što je jedna od osnovnih pretpostavki uspješne saradnje u preduzeću.

Uvođenje informacionih tehnologija nove generacije je moguće sprovoditi fazno, po zasebnim oblastima, ali je moguće i sprovesti jednokratnu aplikaciju integralnog inforacionog sistema koji bi obuhvatio sve pomenute oblasti, a koji bi istovremeno bio prilagođen specifičnostima ovog preduzeća. Odluka o načinu imlementiranja ovih aktivnosti će se donijeti u toku godine, a imajući u vidu da implementacija zahtijeva znatna finansijska sredstva, odluka najviše će zavisiti od finansijskih uslova poslovanja.

Direktor,
Goran Jevrić, dipl.ecc